

BALANÇ ANUAL

Pàgina 3

Les vendes de tabac augmenten un 25%

Si es compara amb xifres pre pandèmia, les pèrdues són de més de l'11%

Jean-Michel Armengol CONSELLER DE 'MOVEM ORDINO'

«Em fa por veure com està canviant la fisonomia d'Ordino»

► Pàgines 6 i 7

L'actuació d'Eugènia Correia i Elena Marsol, al bar de les Fontetes. Pàgina 11

El SAM omple la Massana d'artistes

COMÚ DE LA MASSANA/EDUARD COMELLAS

TRADICIONS Pàgina 8

Encamp recupera la seva escudella de Sant Antoni

L'escudellada de Sant Antoni, ahir a Encamp.

COMERÇ Pàgina 8

La creació d'una Zona Franca no interessa els empresaris

► La majoria de negocis ja tenen dipòsits duaners, alguns dels quals són de propietat

LLENGUA Pàgina 11

Només el 2% d'espectadors tria cinema en català

HO SABEM FER MILLOR

ESTALVIEN ARA

Tema del dia

MERCAT DE CIGARRETES

BALANÇ ANUAL

Les vendes de tabac es recuperen un 25% respecte a l'any passat

Si es compara amb dades d'abans de la pandèmia, suposen pèrdues de més de l'11%

Es manté la tendència a la baixa que es va iniciar amb l'entrada en vigor de la llei del preu mínim

VICTORIA GÓMEZ PÉREZ
ESCALDES-ENGORDANY

@victoriagomezp

Les vendes de tabac el 2022 van augmentar un 25% respecte a l'any anterior, gràcies a la recuperació de l'absoluta normalitat postpandèmia. «El 2021 encara hi havia força restriccions de mobilitat, sobretot per la banda francesa, que van condicionar un mercat que tradicionalment havia estat molt actiu», va explicar el president de la Unió de Comerciants Andorrans de Tabac (UCAT), Raül Calvo, que, malgrat les dades positives, va avisar que no hi ha res a celebrar: «A mi m'agrada mirar més enrere, i tenint en compte les xifres del 2019, abans de la crisi sanitària, les vendes han caigut més d'un 11%», va puntualitzar. Cal recordar que el 2019 va ser un any negatiu per als comerciants de tabac perquè va ser en el qual va entrar en vigor la llei dels preus mínims, que va repercutir en la dinàmica del mercat i va marcar l'inici d'una tendència a la baixa que s'ha perllongat fins avui.

«Els resultats del 2022 són encoratjadors perquè el 2021 i el 2020 van ser molt crítics, però la realitat és que en els últims anys el nombre de fumadors s'ha reduït i, per tant, el volum de negoci és inferior», va reconèixer Calvo. Tot i que actualment el tabac encara s'enduu la majoria de les vendes, el president de l'UCAT va fer valdre que cada vegada més surten productes alternatius amb una gran influència, com les cigarretes electròniques, «que troben el seu dinamisme i compensen l'activitat econòmica». I és que el mercat continua funcionant amb regularitat, si bé des de dins del sector són conscients que cal una transformació lligada als nous hàbits de consum. «La venda exclusiva de cigarretes o de cigars, que també estan passant un moment molt delicat, és impensable», va assenyalar Calvo, tot matisant que no veu els nous invents com una competència, sinó com un complement que permet l'equilibri. «La tendència de creixement d'aparells electrònics és molt elevada i va molt de pressa i és en aquesta direcció cap a on hem de mirar els comerciants, sent conscients que els nostres marges de benefici únicament provinents del tabac

► Imatge d'arxiu d'un estanc del país.

“

Raül Calvo

PRESIDENT DE L'UCAT

«Els resultats del 2022 són encoratjadors, però la realitat és que en els últims anys el nombre de fumadors s'ha reduït»

es veuen cada vegada més limitats», va indicar. Tot i això, no creu que dispositius com els vaporitzadors arribin a substituir mai les cigarretes tradicionals.

Pel que fa als compradors, el president de l'UCAT –que està formada per més d'un centenar d'establiments– va indicar que gairebé la totalitat dels clients són turistes que venen a Andorra atrets pel diferencial de preu respecte als seus països. De fet, només cal comprovar els números de l'època del confinament en què la baixada va ser «abismal, dramàtica, difícil de pronunciar», en paraules de Calvo. Aleshores es va posar de manifest que la venda a residents és «pràcticament irrellevant» i que qui marca la tendència del mercat és el Pas de la Casa. En aquest sentit, la comparació de preu entre el Principat i Fran-

ça i Espanya és superior al 37,8%, que sobretot en comparació amb l'Estat gal pot suposar uns sis euros de diferència segons la marca i tipus. «Fa molts anys que França aplica una política de preus molt elevada per controlar i desincentivar el consum de tabac, per això al Pas les vendes són més importants. A Espanya, en canvi, les campanyes són més tímides i nosaltres estem al mig», va incidir Calvo.

Finalment, i quant al contraban, des de l'UCAT asseguren que no poden fer res per controlar-ho i que és una realitat amb la qual s'ha de conviure: «Sempre que hi hagi un diferencial de preus en una frontera hi haurà contraban. Nosaltres venem el màxim que podem per llei i el que després se'n faci surt del nostre control», va cloure el principal representant dels venedors de tabac. ≡

Editorial

Les vendes de tabac es recuperen un 25%

ls comerciants de tabac estan d'enhorabona (a mitges). Les vendes el 2022 van créixer un 25% respecte a l'any anterior, xifra que representa una bona notícia per al sector. L'alegria, però, no és del tot real si es té en compte que el principi del 2021 encara va estar marcat per la pandèmia del coronavirus i les respectives restriccions de mobilitat. I tots sabem que la majoria de compres de tabac les realitzen els turistes, especialment els francesos, que venen al Principat atrets pel diferencial de preus respecte als seus

països d'origen. Així doncs, i si en lloc de prendre com a referència el 2021 agafem el 2019 (abans de la crisi sanitària), les vendes no es recuperen sinó que més aviat es registren pèrdues de l'11%, el que confirma

L'alegria no és real si es compara amb xifres del 2019

la tendència a la baixa que es va iniciar justament fa quatre anys amb l'entrada en vigor de la llei del preu mínim del tabac. I és que aquest és un mercat que, tot i que és possible que mai acabi de desaparèixer del tot, sí que s'ha de transformar i adaptar als nous hàbits de consum. En aquest sentit, el president de la Unió de Comerciants Andorrans de Tabac (UCAT), Raül Calvo, assegura que l'aparició d'aparells electrònics i substituïts més moderns a les tradicionals cigarretes i cigars han entrat amb força, però, en cap cas, suposen ni tan sols la meitat de les vendes ac-

EL PERIÒDIC D'ANDORRA no es fa responsable de l'opinió dels seus col·laboradors i tampoc s'identifica necessàriament amb els seus comentaris.

A efectes de publicitat contractada per persones pertanyents a diferents sectors o branques professionals, aquest mitjà no es fa responsable del contingut de la publicitat en relació al disposat en les normes estatutàries o deontològiques que regeixen la professió en concret, la qual qüestió únicament compet a la persona que contracta la publicitat.

tuals. Tot i això, sí que compensen les pèrdues generades per la reducció del nombre de fumadors que en els últims anys s'ha produït, especialment per la conscienciació dels riscos que fumar suposa per a la salut. D'aquesta manera, i si el sector del tabac vol sobreviure, no només ha de prendre consciència que el seu marge de benefici cada vegada serà inferior, sinó que també ha de buscar els mecanismes i trobar noves fórmules que sedueixin a un perfil de consumidor molt específic i, si pot ser, tenint en compte la salut col·lectiva, molt millor.

La finestra oberta

ÀNGEL SUBIRATS

És possible un Iran democràtic?

El 16 de setembre de l'any passat, moria en un hospital iranià la dona **Mahsa Amini**, després de passar dos dies en coma. **Mahsa**, hauria estat detectada per una de les patrulles *guies*, que s'encarreguen que la moralitat es compleixi. Després d'indicar que portava el *hijab* mal posat, haurien informat el seu germà que la detenien provisionalment per tal de poder fer-li una «classe informativa», i que en una hora ja tornaria a estar lliure. Dues hores més tard de la detenció, ingressava en coma, amb gran quantitat de cops a tot el cos, i un especialment important al cap. Això passava el 13 de setembre, i el 16 s'encenia una guspira que el aiatoilà mai hauria imaginat, un aiatoilà que ha declarat, per posar un exemple, que «el *hijab* dona llibertat i identitat a les dones».

Cert és que el poble iranià abans ja hauria fet protestes, com al 2009, quan van haver-hi grans queixes pel que semblava un gran frau electoral, o al 2019, quan molta gent va sortir al carrer per queixar-se de la mala situació econòmica del país, però ara semblaria quelcom molt més diferent, i molt més important.

L'Iran és un dels països més aïllats del món, a causa d'unes sancions directes dels Estats Units d'Amèrica, que de retruc han provocat unes sancions indirectes que fan que gairebé ningú pugui tenir cap mena de re-

lació comercial, creant una inflació terrible i, és clar, això ha provocat també que, mentre l'elit s'enriqueix a través del control dels recursos naturals, i les grans empreses estatals, la pobresa sigui cada vegada més generalitzada i, en conseqüència, la desigualtat més extrema. Això ha estat creant un malestar entre el poble que ha estat creixent ja des de fa uns quants anys.

El poble iranià ja està fart de massa coses, està fart de l'actuació d'una policia moral que actua de manera arbitrària, d'una imposició d'una «orientació islàmica» que està basada més en interpretacions que no pas en el seguiment sincer d'una religió, està fart de la repressió que pateixen especialment les dones, i, sobretot, està fart de tants morts. Això ha provocat que, a diferència d'altres protestes, aquesta última ha mutat a revolta, i és que des del 1979, amb la Revolució islàmica, mai unes protestes haurien durat tant de temps. La gran diferència és

que ara mateix, les dones es treuen els vels davant la policia, els cremen en públic o es tallen els cabells, i no en són quatre, és un sentiment generalitzat. A més, tots els estaments socials del país estant participant en aquestes protestes. Inclús hi ha una mena d'acte reivindicatiu que fan molts joves, que es anar per darrera i d'un cop de palmell tirar a terra el turbant dels clergues musulmans, i tot seguit fugir corrent. I s'ha creat un enfrontament que ha provocat algun mort dins la policia, sobretot en ciutats frontereres, on el contraban és molt present i es poden aconseguir armes de foc fàcilment.

Malauradament, això té un gran cost. A finals de setembre del 2022, ja es comptaven uns 500 morts, molt d'ells menors d'edat.

Com va dir **Donatien Alphonse François de Sade**, conegut com el marquès de Sade, «cap religió val una sola gota de sang». ≡ **Membre de la CPN de Progressistes-SDP**

On els cigars reben el màxim d'atencions.

DES DE 1998

the cigarshop
ANDORRA

Avinguda Meritxell, 40
AD500 Andorra la Vella
Tel. (376) 826 515

Carrer de la Unió, 2
AD500 Andorra la Vella
Tel. (376) 853 400

Carrer Major, 23
AD200 Pas de la Casa
Tel. (376) 855 216

www.thecigarshop.ad

Més enllà de les valls

«Són 20 euros», ens van dir en un restaurant

Tarradellas, que era un polític de la vella escola i gat vell, deia que un polític no havia de dimitir mai

FRANCESC

Guillaumet

Després d'un bon sopar en un restaurant d'Edimburg, la meua parella es va adonar que no ens havien cobrat els postres i va insistir en dir-li a la cambrera. La va fer venir i, en un anglès perfecte, li va fer notar que faltava aquell càrrec al compte. Els postres eren bons. I molt calòrics, com correspon a la gastronomia escocesa, segurament forjada entre els freds d'hivern de les esplèndides Highlands. En resum, que la cambrera va tornar a venir i a la taula i amb un somriure a la boca ens va tornar a deixar el compte. Hi havia una nota amb aquesta frase: «Als postres estan convidats» (en anglès, *of course*). Dic això perquè he llegit fa uns dies que el ministre de Finances d'Andorra i Portaveu del Govern, **Eric Jover**, ha dimitit en fer-se públic que havia comès l'error de no pagar l'impost de societats d'una empresa en la qual figura com a administrador únic. D'entrada cal dir que tot i «l'error», la decisió l'honora perquè no sé si a Andorra, però sí aquí a l'altre costat, el verb dimitir no s'acostuma a conjugar.

Posem-hi una mica de context. Corria l'any 1981 quan l'expresident del govern d'Espanya, **Adolfo Suárez**, va comparèixer per televisió per anunciar que dimitia. **Suárez** no s'havia posat un ral a la butxaca ni s'havia oblidat de pagar cap impost

però els seus, la UCD, el van deixar sol. Ben sol. **Leopoldo Calvo Sotelo**, un polític al que no se li ha fet prou justícia, però que tenia un cervell molt ben moblat, va agafar les regnes amb una sessió d'investidura interrompuda pel tinent coronel **Tejero**, fins que el PSOE de **Felipe González** va treure una majoria absoluta d'escàndol. Tornem a **Suárez**, però. Després de dimitir, el president de la Generalitat, **Josep Tarradellas**, el va renyar ben renyat. Li va dir que un polític no havia de dimitir mai. **Tarradellas**, que era un polític de la vella escola i gat vell en l'art de la política, ho tenia clar això. I d'alguna manera denotava unes maneres de fer que la democràcia que ja estava en marxa havia d'anar deixant enrere. Però insistixo, **Suárez** va dimitir pel buit que li van fer els seus. No pas per res més.

Bé. A l'època de **Felipe González** tampoc hi va haver tantes dimissions i segurament en la darrera etapa n'hi hauria hagut d'haver moltes més. No li trec ni un mèrit al polític socialista en la seva tasca de modernització d'Espanya en un moment especialment difícil. Però tot el que es va saber després és de traca i mocador. El primer en dimitir va ser el seu vicepresident, **Alfonso Guerra**, que va haver de deixar el càrrec per les malifetes del seu germà **Juan** a la Junta d'Andalusia. A mesura que s'anaven coneixent casos de corrupció **Felipe** aguanyava, però en dimitien pocs. Sí que ho va fer, i amb molt bon criteri, el ministre de l'Interior, **Antonio Asunción**, quan va veure que **Roldán**, que en va fer de tots colors en el món de la corrupció, se li havia escapat a Laos. També li va di-

TIME OUT

Oblidar-se de pagar impostos no és correcte. Sí que ho és dimitir tant bon punt es fa públic. Sense subterfugis i donant la cara

mitir un altre vicepresident, **Narcís Serra**. L'excalde de Barcelona i exministre de Defensa no va tenir més remei que triar aquest camí quan es va veure que els papers dels serveis secrets s'aïrejavien per tot arreu i quan es va comprovar que, fins i tot, s'havia espiat al mateix cap d'Estat.

Però res. Pel que va passar de dimissions n'hi van haver poques. Sense ser de dretes ni espanyolista, cal reconèixer que l'etapa d'**Aznar** semblava més decent en aquest sentit. Dic que semblava perquè quan va aflorar tot el cas **Bárceñas**, el finançament irregular del PP a can-

vi d'obra pública, tampoc van saltar gaires alarmes. Fins i tot el qui el va succeir de president del partit i que anys més tard va arribar a presidir Espanya, **Mariano Rajoy**, va marxar per una moció de censura, però no per cap dimissió que l'hagués honorat una mica més. Tres quarts del mateix sembla que passava a la Convergència i Unió anterior a l'etapa d'**Artur Mas**. Perquè pel que em diuen l'expresident va tallar en sec algunes pràctiques relacionades amb el famós 3% que va airejar **Maragall** en una sessió del Parlament de Catalunya. Per cert, a **Pujol** tampoc li'n van dimitir gaires polítics i un que ho va fer, **Josep Maria Cullerell**, era un dels millors que tenia. Però un diari va publicar com intercedia amb un alcalde per uns terrenys d'un parent seu. Com diu el meu metge, «tots estem fets de la mateixa costella».

Ara bé. Torno a Andorra. No conec a fons el cas d'**Eric Jover**. El que sí crec és que oblidar-se de pagar l'impost de societats no és gaire correcte. Sí que ho és dimitir tant bon punt en fer-se públic. Sense subterfugis. Donant la cara i fent un gest que l'honora perquè com va suggerir **Tarradellas** això de dimitir no s'estila gaire entre la classe política. Per cert, igual que he començat parlant d'un oblit a Escòcia que ens va servir per fer postres gratis (em penso que valien 18 o 20 lliures esterlines) en un refugi del Pirineu vam haver de pagar. No diré el lloc perquè ens va passar el mateix amb l'amànida. No ens la van cobrar i la dona va insistir en dir-los-hi. En aquest cas també ens van respondre amb un somriure, però, a diferència d'Escòcia, ens van dir: «Són 20 euros». ≡

Mirador

Els votants que regalaran el seu vot a López i Espot

EUSEBI

Nomen

Andorra va viure l'experiència dels pactes matemàtics de Liberals o PS a les territorials de les eleccions generals del 2019. Liberals i PS es van repartir matemàticament els dos escons d'Andorra la Vella i els dos d'Escaldes-Engordany que van definir l'actual repartiment matemàtic de forces del Consell General. De cara a les properes eleccions, les matemàtiques electorals ens dibuixen un escenari en el qual **Cabanés**, **Costa**, **Pintat**, **Montaner**, **Clavera** i **Bartumeu** es quedarien sense cap dels 14 consellers nacionals.

Per il·lustrar aquest escenari –possible– considerem que a les properes eleccions es repetissin els vots del 2019. Al 2019 es van recomptar 17.783 vots vàlids que impliquen que per aconseguir un dels 14 escons nacionals calien 1.270 vots. La

lleï electoral estableix que els vots de tota candidatura que no obté un escó van al sac de les restes que es reparteixen entre les candidatures que, almenys, han aconseguit un escó. Per tant, al 2019, els vots de les candidatures de Units pel Progrés (149), d'Andorra Sobirana (825) i d'SDP (1.044) es van repartir entre les candidatures que van obtenir més de 1.270, és a dir, que almenys tenien un primer escó assignat.

Si al 2023 es repetissin els vots es produirien els escenaris següents: 1. **Pallarés** i **Cabanés** avui es quedarien sense cap escó a la llista nacional. Recordem que Liberals va aconseguir 2.219 vots a la nacional i si ho repartim 50/50 entre les candidatures de **Cabanés** (Liberals) i **Pallarés** (Acció), cap dels dos aconseguiria els 1.270 vots per obtenir un primer escó.

2. **Pintat** i **Montaner** avui es podrien quedar també sense cap escó a la llista nacional. Recordem que Terce-
ravia va aconseguir 1.853 vots. Es fa difícil estimar com es poden repartir aquests vots entre **Pintat** (Ter-

ceravia) i **Montaner** (Andorra Endavant). El que matemàticament és evident és que no *dona* per aconseguir un vot nacional per a cadascuna de les dues candidatures, i que les dues es poden quedar sense escó. 3. SDP es pot tornar a quedar sense cap escó a la llista nacional. Recordem que sols van aconseguir 1.044 vots dels 1.270 necessaris per obtenir un primer escó.

5. Units pel Progrés es tornaria a quedar sense cap escó nacional. Recordem que sols van aconseguir 149 vots del 1.270 necessaris.

No entro a fer prediccions de què passarà, simplement il·lustro un escenari que podria passar si es repetissin votacions similars a les del 2019. Queda el factor de l'entrada de Concòrdia, els resultats de la qual són pures especulacions en aquest moment.

Sense tenir en compte el factor Concòrdia, si avui els resultats fossin similars als de 2019, els 2.219 vots de liberals (ara repartits entre Liberals i Acció), els 1.853 vots de Terce-
ravia (ara repartits entre Ter-

ceravia i Andorra Endavant), els 1.044 vots de SDP i els 149 vots de Units pel Progrés no computarien per a cap escó per a cap d'aquestes candidatures al 2023. Tots aquests vots sumen un total de 5.265 vots i equivalen a quatre escons. Per la regla dels repartiments de restes, atès que sols Demòcrates i PS tindrien al menys un escó, aquests quatre escons es repartirien entre PS i DA.

Per tant, la conclusió és clara. Si es presenten en solitari a la llista nacional, **Cabanés**, **Pallarés**, **Pintat**, **Montaner**, **Clavera** i **Bartumeu** –matemàticament– fan que els seus votants regalin els vots a DA i PS. Un cop els votants s'adonin d'aquesta realitat, el vot en blanc i l'abstenció serà l'única alternativa per a qui no vol que el seu vot vagi a PS o DA. Un escenari més que desitjat per part de DA.

La solució és evident.

La primera solució seria modificar la llei electoral i tornar a les llistes obertes tradicionals d'Andorra. Però ni DA ni PS han estat històricament disposats a fer-ho.

La segona solució seria un pacte transversal com el que algunes forces polítiques intenten impulsar. Esperem que tinguin èxit.

La tercera solució és entendre les regles de la llei electoral i –també– fer pactes matemàtics a la llista nacional. De la mateixa manera que PS i Liberals van fer un pacte matemàtic per a les territorials del 2019. De la mateixa manera que DA busca fer pactes matemàtics per a les territorials del 2023. Totes les candidatures sense opció a aconseguir un primer escó nacional podrien fer pactes matemàtics per a les nacionals.

Altrament tots tindran importants despeses electorals, dedicaran energia i cremaran il·lusions perquè la matemàtica electoral reparteixi els seus vots entre DA i PS. Evidentment, amb l'actual plantejament de set o vuit candidatures minoritàries nacionals, DA podria aconseguir una majoria absoluta i tot gràcies a què els candidats minoritaris s'entossudeixen a negar la matemàtica electoral. ≡

Nacional

Pàgines 6 a 11

Entrevista ▶ El conseller de l'oposició al Comú d'Ordino fa un balanç sobre la situació actual

CEL MÁRQUEZ BERNAT
ESCALDES-ENGORDANY

 @PeriodicAND

És conseller a Ordino des del pasat mes d'octubre pel partit Movem Ordino i va entrar en substitució de Sandra Tudó. Durant la seva oposició al comú, Jean Michel Armengol s'ha pronunciat sobre el projecte de Grifols demanant una consulta pública i també en contra de la ubicació del geriàtric de la parròquia que considera que no és la indicada.

—Com ha estat l'aterrada al Comú d'Ordino?

—Fa un trimestre que hi soc, des de l'octubre. Hem acabat l'any amb tancaments, pressupostos, ha estat bastant interessant i he de recalcar que ha sigut acollidor a l'hora de compartir temes, dossiers. Quant a la benvinguda, ha sigut bona, hi ha bon ambient, no em puc queixar.

—Ha canviat alguna posició amb la seva presència respecte a la de Sandra Tudó?

—La posició principal que ha canviat i que tothom s'ha quedat sorprès, ha sigut amb el tema del laboratori de Grifols. La meua posició era radicalment oposada a la de Sandra Tudó, però es va argumentar el mateix dia del canvi de posició com a conseller al comú. Vaig explicar a la premsa el perquè i evidentment es van quedar sorpresos des dels mitjans de comunicació, penso que no s'haurien de sorprendre que tingués una posició diferent de la de Tudó. El tema ha evolucionat al llarg de l'any passat i jo volia remarcar la meua posició, ja que és més que dubtós, tenint en compte els elements de firma de l'acord del ministre Gallardo o del cap de Govern amb l'empresa Grifols i tota una sèrie de paràmetres que vam exposar el dia de la presentació al públic a la parròquia amb Enric Dolsa. Crec que és bastant evident que hi ha moltes zones obscures i poca transparència que encara continuen.

—Quins objectius es marca per a l'any que queda de legislatura?

—Ara que he començat a prendre les marques al comú, vull fer el màxim d'aportacions i mantenir de moment aquest bon diàleg que hi ha en totes les comissions. És evident que com a membre del consell de l'oposició vull participar de forma activa a les comissions de treball que hi ha, intento fer-ho de la millor manera i sobretot vull poder aportar amb les decisions, però tampoc hem d'oblidar que estic en una minoria, on la majoria va tots a una i de vegades es fa difícil poder influir.

—Quin balanç fa de la reunió informativa sobre Grifols? En faran més?

—Hi va haver una assistència correcta, sobretot va ser interessant, va venir gent de totes les parròquies. Vam tenir l'evidència de què no és un problema aïllat de la parròquia d'Ordino, és una preocupació per tot Andorra. Va venir gent d'arreu preocupats per la instal·lació i de

Jean Michel Armengol

Conseller d'Ordino

«Em fa por que estiguem canviant la fisonomia del poble d'Ordino»

la manera en què s'havia acordat aquest terreny de 36.000 metres quadrats a una empresa privada sense haver-hi cap adjudicació. Veure la preocupació ciutadana fa qüestionar la seguretat, si està ben preparat o no. Va sorgir la idea que tot això es pot moure únicament si hi ha una mobilització de la ciutadania i no d'un Enric Dolsa o un

Jean Michel Armengol, la ciutadania s'ha de posicionar i explicar el seu neguit. D'aquí va sorgir la proposta dels assistents de fer grups per fer reunions com les que es van fer a Ordino, però ara traslladar-les a les altres parròquies. Penso que hi ha d'haver un tema d'informació important, es creen molts dubtes de gent que no té la informació

correcta i va especulant del que passa. El més important és aportar tots els elements i explicar com ha anat tot el desenvolupament d'aquest projecte i a on estem a hores d'ara, que ja som el 2023. Segons els documents que hem trobat és quan hauria de començar la fase de construcció d'aquest laboratori.

No podem anar a veure totes les

parròquies, crec que s'haurien de muntar des de l'interès local i que s'expliqués a tot el públic interessat la història del laboratori de Grifols. Hi havia gent que parlava de fer una mobilització abans de Nadal, però no s'ha pogut fer. A banda d'això amb Enric Dolsa tenim previst fer una sol·licitud al Comú d'Ordino perquè es pugui fer una consulta popular, on sumarem Terceravia, l'altra llista del govern de les últimes eleccions comunals. En aquest sentit, seria els tres grups d'oposició que demanarien al Comú d'Ordino que es faci la consulta popular.

—Quina és la seva principal preocupació respecte al laboratori?

—S'ha fet d'una forma molt estran-

“

«Jo no estic en contra de què hi hagi un centre de recerca a Andorra, però no es pot cedir d'aquesta manera»

«Les coses s'han de fer pensant bé i no de manera impulsiva i amb benefici d'uns pocs en contra de la majoria»

ya i ambigua. El que vaig ressaltar el dia de la presentació és que aquestes ambigüitats que s'estan revelant a mesura que es va reunint informació fan pensar que aquest procés no és l'ideal. En el fons jo no estic en contra de què hi hagi un centre de recerca a Andorra, però el que no es pot fer és que es faci una cessió a 25 anys d'un terreny tan important de la parròquia. És un llegat que li ha caigut del cel al Govern i el fet que el puguin donar de forma directa a una empresa sense que hi hagi hagut cap concurs internacional, no és bona manera, només perquè algun ministre pensi que és la millor empresa del món i pugui fer que Andorra aparegui en el mapa mundial en tema de recerca. És un fenomen que genera incertesa, por i a més el clima de postcovid fa que la gent s'ho pensi molt quan estàs parlant de fer experiments amb un grau de categoria P3 que és bastant elevat, poden generar moltes inquietuds.

—On s'hauria d'ubicar el geriàtric de la parròquia, segons vostè?

—He fet la proposta de fer el geriàtric al terreny que han adjudicat al laboratori, perquè, aquí sí que seria un lloc ideal per la gent gran.

El tant a la parròquia com al país

Pàgines 6 i 7 <<<

El lloc que han triat no m'agrada gens i també s'ha concedit de forma dubtosa, es volia fer a finals d'estiu i l'han frenat. Hi ha hagut discrepàncies i això provoca que es pensi que no s'han fet bé les coses i a hores d'ara tampoc tenim les respostes. No sabem si el geriàtric compliria tots els requisits de caràcter social, quanta gent de la parròquia podia acollir, si hi haurà places reservades, si seria privat... No sabem si serà un geriàtric que aportarà un plus a la parròquia si no que seria un lloc per fer negoci, en aquest cas amb la gent gran.

-Quina opinió li mereix la cessió del quart al Govern i al comú de l'hotel Casamanya?

-Hi havia la proposta de fer un geriàtric també en aquest terreny, al final no va prosperar. Jo crec que les coses s'han de fer pensant bé i no de manera impulsiva i amb benefici d'uns pocs en contra de la majoria. El fet que es pugui rehabilitar aquest edifici emblemàtic i catalogat com a bé d'interès cultural és un gran pas endavant. Feia molts anys que estava tancat i situar el Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat penso que és bona idea si es respecta la integritat del lloc.

“

«Si s'apuja més els preus del lloguer que els sous, s'està creant un greuge sobretot per la població més fràgil»

-Hi ha inseguretat a Ordino? Cada vegada es destinen més diners a càmeres de videovigilància.

-Jo no la noto, no sé si s'ha analitzat o amb quins criteris es basa per dir que es necessiten més càmeres, si és perquè han detectat un augment d'inseguretat a Ordino... Personalment, la sensació que tinc vivint i passejant-hi no és d'inseguretat; la qüestió de les càmeres pot ser per controlar més. Alguna franja de la població segurament se sentirà més segura, però no sé si posant càmeres és la solució. Crec que la parròquia d'Ordino fins ara és un bon exemple del món lliure.

-Com creu que hauria de ser el nou Centre de Tecnificació? Què aportarà a la parròquia?

-Tenint en compte totes les modificacions que hi ha en aquesta zona, i sobretot l'alta edificació que s'està fent, el projecte final em fa por, perquè s'estan construint molts edificis d'habitatges, amb una densitat tan important amb tan poc espai i poc temps. Em fa por que estem canviant radicalment la fisonomia del poble d'Ordino. Respecte al Centre de Tecnificació, tinc entès que es tracta de fer una ampliació de l'estructura que hi ha actualment. Es construiran dos carrils per la natació i altres instal·lacions esportives perquè puguin entrenar totes les federacions del país. Pot aportar un plus, parlem d'esport, bones pràctiques i bones instal·lacions per l'esport, ho veig bé. L'ampliació donarà més prestigi al país, i es podrà posicionar com a lloc de referència en l'àmbit esportiu.

-S'ha descontrolat la urbanització a Ordino?

-Molt, hem vist que de l'any passat es va haver de fer una modificació del pla d'urbanisme reduint-la perquè s'ha de vetllar per la sostenibilitat de la construcció a Ando-

rra i a Ordino. Han aprovat els projectes, però hi ha grues a tot arreu. Es fan edificis tan bèsties... Em fa por la densitat i la intensitat amb la qual es construeix i amb molt poc temps en un territori tan limitat com és el cas d'Ordino. Estem acostumats a edificacions respectuoses amb el medi ambient, amb el paisatge i amb l'entorn, de cop i volta veus créixer bolets enormes que realment fan por.

-Li preocupa la situació de l'habitatge arreu del país? Què s'hauria de fer?

-Si mirem les enquestes de l'Institut d'Estudis Andorrans veiem que l'habitatge arriba a primera posició quant a preocupació. A Ordino cada cop és més la complicació d'allotjar-s'hi, perquè hi ha molta especulació, més demanda que oferta i la gent que té pisos fa fora a llogaters per poder rellotjar-los al doble de preu. La por que genera l'habitatge és palpable i es pot veure a tot Andorra, és un problema general, vivim en un país molt limitat i si concentres tant a la població i només fas promoció orientada a un públic amb un poder adquisitiu elevat, genera un problema en l'habitatge. Conec a molta gent que gasta més de la

meitat del seu sou en l'habitatge i això és un clar indicador de la manca de cobertura i preocupació social del nostre Govern. Ja que s'estan fent tants habitatges i tantes construccions de preu altíssim s'hauria d'obligar a fer que hi hagués un percentatge d'aquests dedicats a pisos a preu assequible, estem parlant del dret constitucional a l'habitatge.

-Està d'acord amb la pujada de sous i lloguers que tot just s'acaba d'aprovar?

-El posicionament aquí és divergent, per què depèn de quin augment parlem i del preu del lloguer. Hi ha la pressió dels propietaris a què es puguin apujar els preus dels lloguers, però evidentment si pugés més els lloguers que els sous s'està creant un greuge sobretot per la població més fràgil, s'haurien de prendre més mesures per protegir la població sensible.

-Quines previsions fa de les eleccions generals? S'hi presentarà en alguna llista?

-Encara no ho hem parlat, tot just ha començat l'any, estem fent reunions i suposo que a la llarga sabrem quines seran les previsions, ara mateix no t'ho puc dir. ≡

Shell V-Power

SENT EL NOSTRE MÀXIM RENDIMENT

GO WELL

Comparat amb fórmules anteriors de Shell V-Power. Els beneficis reals poden variar d'un vehicle a un altre. Si en vol més informació, vagi a Shell.es. Les marques de Shell son utilitzades per DISA, sota llicència atorgada per Shell Brands International AG.

BUSINESS

L'ACTUALITAT ECONÒMICA DEL PRINCIPAT

CADA DOS DIVENDRES AMB EL PERIÒDIC

ANDBANK Private Bankers

el Periòdic

COMERÇ

Poc interès del teixit empresarial del país en crear una Zona Franca

Les dades demostren que la majoria d'empreses ja tenen dipòsits duaners, alguns de propietat

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY
@PeriodicAND

El teixit empresarial i comercial està poc interessat en la Zona Franca comercial, una promesa electoral de Demòcrates del 2019. Així ho va manifestar el ministre de Presidència, Economia i Empresa, Jordi Gallardo, d'acord amb els resultats de l'estudi que van encomanar a la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis per conèixer la possible adhesió i interès que tindria el sector. Gallardo va exposar que els «primers retorns» no han tingut la resposta que s'esperava des de l'Executiu, ja que les dades «han demostrat que bona part de les empreses ja disposen de dipòsits duaners, alguns dels quals de propietat».

Per aquest motiu, des del ministeri s'analitzarà la situació per modificar les dimensions de l'espai d'acord amb la demanda que podria tenir. Gallardo va indicar que la previsió inicial, tenint en compte que hi hagués una adhesió del 80% dels dipòsits actuals del teixit empresarial i comercial, era d'entre 4.500 i 6.000 metres. «Si aquestes xifres no es donen, hem de tornar a calibrar les dimensions», va apuntar, afegint que «cal analitzar bé el tema i que el sector mostri exactament l'interès real per acabar de condicionar la tipologia de Zona Franca comercial».

En relació amb la ubicació, el titular de la cartera d'Empresa va afirmar que la voluntat és situar la instal·lació entre el punt fronterer del riu Runer o, a molt estirar, Santa Coloma, ja que la intenció és ubicar l'espai «fora del nucli urbà» per evitar el trànsit rodat de vehicles de gran tonatge pel centre del país.

► Imatge d'arxiu de la frontera hispanoandorrana.

La voluntat és situar la instal·lació a prop de la frontera amb Espanya per evitar el trànsit de camions pel nucli urbà

Una de les possibilitats és l'indret on es troba la gossera i gatera nacional, que és propietat del Govern, però també s'han analitzat dos terrenys de privats a Sant Julià de Lòria, que «potser» tindrien un millor accés, major superfície i no requeririen tanta complexitat com el de l'Executiu. Tanmateix, va reconèixer que no s'ha avançat en aquesta qüestió.

Quant a Zona Franca de custòdia de valors, el Ministeri de Presidència,

Economia i Empresa treballa en el plec de bases i té la voluntat de treure el concurs públic abans que s'acabi la legislatura, és a dir, en els pròxims mesos. En aquest cas, la metodologia és diferent, ja que el Govern obre la convocatòria i és el potencial licitador qui ha de proposar la ubicació i complir unes condicions de seguretat, que, segons va destacar el ministre Gallardo, «és el més important», informa l'ANA. ≡

SEGURETAT

La Policia avisa de nous intents d'estafa a empreses

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

La Policia alerta d'intents d'estafa que arriben a les empreses a través del formulari de contacte disponible a les seves pàgines web. En els missatges, els estafadors asseguren haver *hackejat* els webs de les empreses i amenacen amb conseqüències greus per a la seva reputació, com filtrar i vendre les dades obtingudes, i informar els suposats afectats que les seves dades s'han fet públiques. El *hackejat* és fals i s'utilitza l'engany per a fer xantatge i demanar un pagament amb criptomonedes, normalment, bitcoins.

En un missatge s'avisava que s'ha 'hackejat' el web i es demana un rescat

Es tracta d'una modalitat d'estafa que es produeix des de l'any 2020 a través d'enviaments massius d'aquest missatge. L'objectiu és alarmar els receptors perquè acabin pagant per evitar la filtració dels seus clients. Els estafadors demanen fins a 3.000 dòlars en bitcoins i, fins i tot, exposen com aconseguir-les. Per acabar, asseguren que, si no es fa efectiu el pagament, executaran l'amenaça i que l'empresa acabarà gastant més diners buscant una solució a la fuga de dades.

Tot i que es tracta d'un *hackejat* fals, la Policia recomana a les empreses efectuar de manera periòdica verificacions de seguretat i accessos als seus webs. A més, en els últims temps, els missatges s'han perfeccionat molt i fins i tot es poden rebre en perfecte català. ≡

TRADICIONS

Encamp recupera l'escudellada de Sant Antoni en format habitual

L'organització reparteix més de 2.000 racions i també celebra els Encants

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

La parròquia d'Encamp ha recuperat aquest any la celebració de l'escudella de Sant Antoni després d'haver-ho fet en format StopLab durant les darreres edicions a conseqüència de la pandèmia. Enguany, l'esdeveniment ha retornat a la plaça de Sant Miquel, on al llarg de la jornada es van repartir més de 2.000 racions entre els centenars de persones que es van acumular en una llarga cua. A més, com és tradició també van tenir lloc els Encants, donant pas, d'aquesta manera, a la subhasta d'aliments típics i de proximitat com ara bringuera, peus de porc,

llonganisses i coques dolces.

L'organització de l'escudella ja va començar dissabte a la tarda amb la preparació de tots els ingredients. Concretament, es van utilitzar fins a 750 litres de brou, els quals es van completar amb una vintena de gallines; 60 quilos de mandonguilles; 40 quilos de jarret; 30 quilos de cansalada; uns altres 50 quilos de botifarra negra i blanca; 50 quilos de bringuera; 12 cols; 25 quilos de pastanaga; 20 quilos de porros i 20 d'api; 30 de ceba; 50 de morro i orella, i 40 quilos de patata. Per la seva banda, els escudellaires van començar a fer bullir les olles a les tres de la matinada.

La cònsol major encampadana, Laura Mas, va valorar molt positivament la jornada i va assegurar que des del comú «estem molt contents de reprendre de nou aquesta escudella a la plaça de Sant Miquel». Ai-

xí, també es va mostrar satisfeta de la gran quantitat de persones que es van aplegar per recollir la seva ració. A més, va recordar que tots els beneficis que s'han aconseguit amb els Encants aniran adreçats a Càritas d'Encamp, per la qual cosa, els diners també contribuiran a donar suport a les persones menys afavorides de la parròquia.

ELECCIONS COMUNALS // En un altre ordre de coses, i preguntada sobre la possibilitat de repetir candidatura per a les pròximes eleccions comunals, la cònsol major va declarar que «encara no em toca decidir-ho» perquè «és massa d'hora». «Hi ha unes eleccions que van abans [les generals] i encara no em vull posar aquesta pressió. Tinc temps i m'ho agafaré amb més calma», va afegir, segons va informar l'ANA. ≡

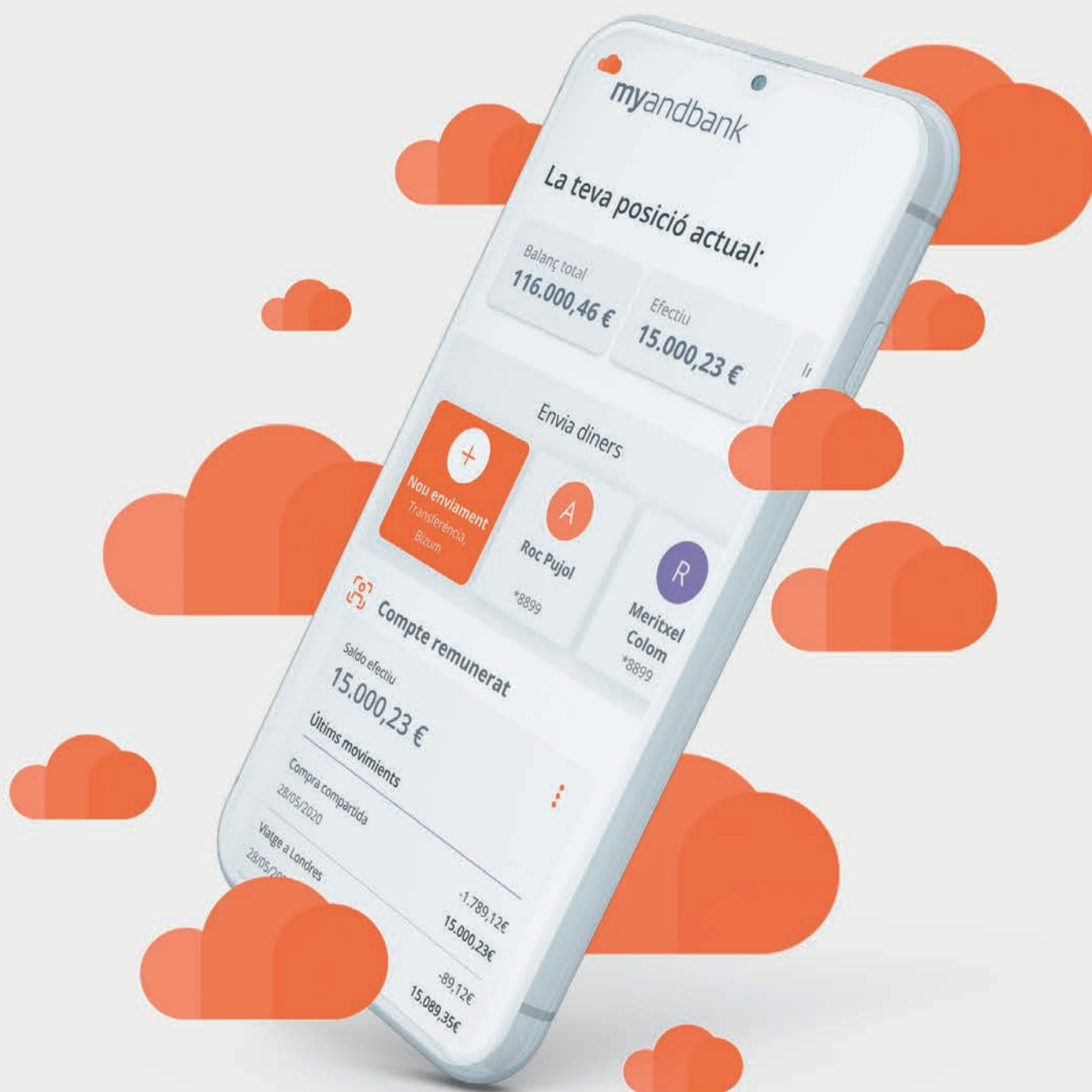

► La preparació de l'escudella de Sant Antoni d'Encamp.

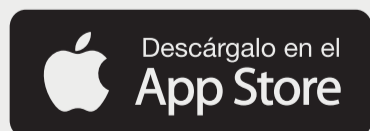
Bizum i les transferències internacionals gratuïtes arriben a Andorra.

I també un compte remunerat a l'1% TIN/TAE fins a 30.000 euros.

 myandbank

 bizum

Descarrega't l'app i **obre't un compte en pocs minuts** a myandbank.com

Myandbank és un banc 100% digital, un nou canal comercial d'Andorra Banc Agricol Reig, SA. (Andbank). Andbank opera amb el Número de Registre Tributari (NRT) A700158F, el núm. de Registre Societats Mercantils 5008 i el núm. de registre a l'Autoritat Financera Andorrana (AFA) EB 01/95.

*Un espai únic i acollidor
per comprar i / o consumir
productes acabats d'elaborar*

Entrepans freds i calents de xapata,
hamburgueses, creps salades i dolces...

HORARI:

De dilluns a dissabtes:

de 7:30h a 20:00h

Els diumenges:

de 7:30h a 14:00h

Carrer de la Vall, 2, AD500 Andorra la Vella Tel. +376 829 470
Av. Casamanya, edifici Casa Font AD100 Ordino Tel.+376 847 064

Dissabte 28 de Gener a les 18:00 h

**MORABANC
ANDORRA**

VS

**TAU
CASTELLÓ**

Venda d'entrades a bca.ad

MORABANC
Andorra

LLENGUA

ARXIU ANA

►► Imatge d'arxiu d'espectadors al cinema.

Menys del 2% dels espectadors tria veure el cinema en català

Actualment, no hi ha cap política activa per part del Govern per beneficiar l'idioma oficial del país

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY
@PeriodicAND

Espectadors no escullen el català per anar al cinema. Almenys, això és el que es desprèn dels valors percentuals d'assistència durant el 2022 a les sales del Principat. Durant l'any passat, menys d'un 2% dels assistents va triar el català a l'hora de veure una estrena a la gran pantalla. Cal tenir en compte, però, que l'oferta en la llengua pròpia del país, per se, és força més baixa que no pas en castellà o la versió original. No obstant això, també s'ha de ressenyar que en els casos on s'ha pogut escollir entre el doblatge en català o la versió original, el percentatge a favor del català també va ser escàs.

Aquest fet s'ha donat, precisament, l'any en què els Cinemes Illa Carlemany han estrenat més pel·lícules en català que mai, entre les

quals la pel·lícula més taquillera de la història del cinema en català, *Alcarràs*, un fet molt celebrat en el seu moment per la indústria. Segons va indicar el director de la infraestructura, Jordi Torres, durant el 2022 es van estrenar un total de 22 films entre els quals hi destaca apostes guanyadores com la mateixa *Alcarràs*, *Bola de Drac Super: Super Heroi* o *One Pice*.

Actualment, no hi ha una política activa per tal de beneficiar les pel·lícules doblades a la llengua catalana. Des del Govern han confirmat que hi ha un acord pel qual, des del Departament de Política Lingüística, es treballa activament per tal de potenciar el cinema en català; no obstant això, l'Executiu no ha concretat quines són aquestes accions, tot i que ha apuntat que durant el 2023 hi haurà noves trobades per veure de quina manera es pot continuar donant suport. De

moment, l'acord garanteix 10 pel·lícules en català, fet que el Cinema Illa supera amb escreix. «Propiament, estan previstes noves trobades que busquen l'objectiu d'implementar millores i amplificar el visionat del cinema en català a Andorra», van apuntar des del Govern, tot i que sense apuntar cap on s'anirà. En aquest sentit, és possible que es copii la fórmula catalana que subvenciona econòmicament el fet que

hi hagi més pel·lícules a la cartellera en català, o si es busquin altres alternatives o promocions.

Per la seva part, Torres va apuntar que «hi ha una manca d'hàbits de consum de cinema en català, fet que no es dona, per contra, quan es tracta de les pel·lícules d'anime». A més a més, el director va recordar que «és un negoci privat» i que, més enllà de la promoció de l'idioma oficial del país, el cinema necessita quadrar els números. Cal recordar que els Cinemes Illa Carlemany van estar a l'ull de l'huracà a les xarxes socials perquè *Avatar* no es va estrenar en català, versió que sí que va arribar amb posterioritat i que ha estat durant dues setmanes en cartellera. Amb tot, en aquest temps, els espectadors van continuar escollint, majoritàriament la versió castellana o fins i tot l'original, per sobre la catalana, segons va informar l'ANA. ≡

“

JORDI TORRES
DIRECTOR DE CINEMES ILLA

«Hi ha una manca d'hàbits de consum de cinema en català, fet que no es dona en pel·lícules d'anime»

CONCURS

COMÚ DE SANT JULIÀ DE LÒRIA

►► L'acte d'entrega dels guardons.

El violinista Miquel Muñiz guanya el Premi Lauredià

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

La 2a edició del Gran Premi Musical Lauredià s'ha caracteritzat aquest any pel gran nivell i talent dels participants. El guanyador d'aquesta edició ha estat el violinista català, Miquel Muñiz, acompanyat al piano per Lluís Rodríguez. Tots dos artistes van rebre dissabte al vespre el premi a Casa Comuna durant l'acte oficial d'entrega de guardons. Tanmateix, el jurat va decidir atorgar una menció especial a Anna Skladannaya, mentre que el segon premi es va repartir exaequo entre Tamta Madradze i Faccini Piano Duo, i el tercer, també exaequo, entre Chaos Duo, Masini i Redon Duo.

A banda dels premis en metàl·lic, els guanyadors del primer premi i del primer gran premi, faran diferents concerts a Sant Cugat del Vallès, Verona, Salern, als Festivals d'Olmedo, Roero Cultural Event, al Steinway d'Itàlia i al Festival de Música de Cambra Trame Sonore de Mantova.

Aquesta segona edició ha comptat amb la participació de 21 candidats que han suposat un total de 34 joves intèrprets provinents de països com la Xina, Ucraïna o Rússia. El concurs, que va néixer amb la voluntat de posicionar Sant Julià de Lòria dins el mapa europeu, ha comptat amb la direcció artística de Federico Gianello i d'un jurat format per professionals reconeguts dins el món de la música com Adrian Pinzaru, Tu Dejing, Giuliano Cavaliere, el violinista Gerard Claret i l'acordionista Javier López Ja-so, informa l'ANA. ≡

FESTIVAL

La Massana omple les Fontetes pel Sant Antoni Música

Un dels objectius principals és oferir un escenari als joves talents

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

«Estem molt satisfets amb l'acollida que ha tingut aquesta segona edició del Sant Antoni Música (SAM). A nivell de públic hem notat un increment molt notable respecte l'any passat, que va ser una prova pilot», afirma el conseller de Cultura, Guillem Forné, que assegura que ja podem parlar de consolidació del SAM. Un dels objectius principals del

festival és oferir un escenari als joves talents perquè puguin presentar les seves creacions i impulsar la seva carrera. És el cas de les joves Eugènia Correia i Elena Marsol, que dissabte van omplir el bar de les Fontetes. Les joves artistes es van mostrar molt satisfetes amb la rebuda que van tenir per part del públic i també pel fet de poder compartir cartell amb cantants de la talla de Beth i Lluís Cartes.

El festival es va obrir amb el cantautor andorrà Lluís Cartes, acompanyat per Oriol Vilella i Albert Freixas, que van emocionar el públic amb *Poetes*, «un projecte en què la paraula és tant potent, que la música és un em-

COMÚ DE LA MASSANA/EDUARD COMELLAS

►► L'actuació de Beth al SAM, aquest cap de setmana.

bolcall». El trio va donar veu a poemes de Joan Salvat-Papasseit, Pessoa o Sahakespeare. Cartes fins i tot va rapejar un sonet de Bécquer.

Tant Cartes com Beth es van mostrar molt contents en poder participar al Sant Antoni Música. La cantant de Súrria va presentar el seu darrer treball, *Orígens*, centrat en l'amor i el desamor. Però el públic, molt entusiasmada, també va poder corejar temes anteriors.

La primera jornada es va tancar amb una vetllada de rock a la Minjadora de Cal Sinquede, amb els Fénoki els Waver, que van fer ballar el públic concentrat al local. ≡

NATIONAL PLAN FOR CHILDHOOD AND ADOLESCENCE

The Adjra asks that the centers propose reconducted measures

Education works to change the current punishment model into actions that help society

The family cannot take care of the minor during school hours and the remedy ends up being counterproductive

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY
@PeriodicAND

From the worktables of the Association in Defense of the Risky Youth of Andorra (Adjra) they give notice of some expels that are being carried out in some Andorran school canteens. The president of the association, Sandra Cano, values the intention to reduce the expelled of students in the classroom, a measure proposed a few months ago to the Government and last Tuesday by the Ministers of Education and Higher Education, Ester Vilarrubla, and Social Affairs, Youth and Equality, Judith Pallarés, made a joint appearance before the legislative commissions for Education, Research, Youth and Sports and Social Affairs and Equality, to present the first National Plan for Childhood and Adolescence (PNIA) where this topic was discussed.

Cano explains that «we received with joy the news that children would no longer be expelled from schools, but we have received complaints from parents explaining that what is not done in the classroom is done in the canteens». Now the problem lies with school canteens where some young people are in the situation where they are expelled from the canteen, but not from school. The Adjra gave the warning and consider that it has not been made clear that the request to change the expels during school hours also included lunchtime.

The contribution made by the Adjra regarding expels was to resume this practice and asked that Education and schools propose alternatives, focusing on social tasks or jobs within the school. Cano believes that this measure would help «students to see that it is better for

MARICEL BLANCH

►► File photo of a school classroom.

The organization demands that young people are prevented from being neglected and that the problem is not transferred to families

them to be productive in the classroom than to be doing tasks that they may not like so much».

The president of the association explains that «until now students were expelled, and no control was taken and in some cases the schoolchildren are repeat offenders, they are always in the spotlight are a hot spot».

The situation means that when students are expelled, they are exposed to a situation of risk and the

remedy ends up being more counterproductive than beneficial. This punishment is transferred to the family environment, since many of the parents work during school hours and cannot take care of their children, and they are unsupervised during the day. «Young people spend many hours alone at home and with issues such as addiction to screens, teenagers who are out on the street doing pranks or various situations,» explained Cano. From

Sandra Cano
PRESIDENTA DE L'ADJRA

«Let the students see that it's better for them to be in the classroom than doing tasks they don't like so much»

«Until now, students were expelled and there was no control over them, and in some cases the young people are repeat offenders»

Adjra, one of the examples of reconducted measures they proposed is that tasks such as support in the dining room be awarded.

The National Plan for Childhood and Adolescence (PNIA) includes the reduction in the number of school expulsions and the replacement by services provided to the school or the community in action 16 that will begin to be implemented in the face of the coming academic year. During the appearance, the ministers commented on some of the 42 actions contained in this plan, which have a budget of around 900,000 euros per year until 2026. ≡

Your leading real estate agency in Andorra.

Our experience guarantees results, realtors since 1988.

(+376) 353 424 / (+376) 379 769

(+376) 747 747

laportella@andorra.ad

Casa Nova Olivet 10 · Ordino

www.laportella.ad

IMPROVEMENT OF THE PURCHASING POWER OF CITIZENS

A basic mathematical calculation solves the problem of the salary increase

The Government publishes a web application so that workers and employers know what the exact increase should be

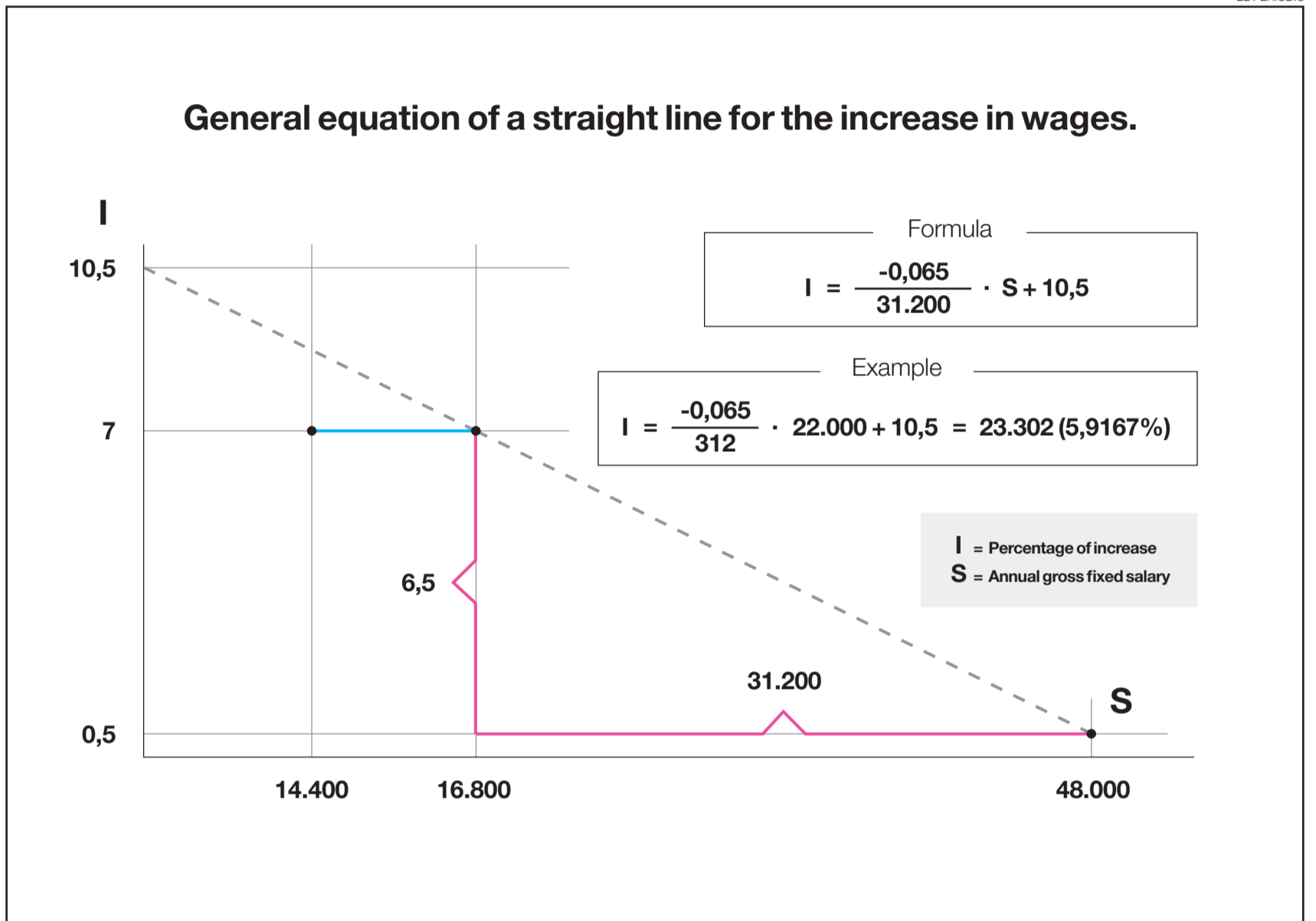
EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY
@PeriodicAND

A basic mathematical calculation has solved the problem posed by the Government's initial proposal regarding the increase in wages for the vast majority of private sector workers by 2023. After the General Council approved on Thursday the Law of Urgent Measures for the improvement of the purchasing power of citizens, the publication of the exact mathematical formula to make the calculation had sown doubt due to its complexity.

This media has contacted the emeritus professor of the University of Andorra (UdA) Florenci Pla to be able to explain where these figures come from and, above all, the reason for the formula used. It should be noted that Pla has been the advisor to the Government, in a completely disinterested way, in order to be able to lend a helping hand after the first proposal of the Executive, based on an increase in 200 euros increments, was unfair. With the previous formula, it could be the case that, for example, a worker with a salary of 1,799 euros ended up receiving more than one with a salary of 1,810. «It didn't make sense, because then the workers would have gone to the administration and asked that their salary be lowered», explained Pla. The new formula is a function defined piecewise, which mathematically is also known as the general equation of a straight line. The Government put two premises on the table: a maximum increase of 7% for wages from 14,400 gross euros, up to 16,800 (in annual calculation and ordinary legal working day), and a minimum of 0.5%, up to 48,000 euros.

«From here, a straight line had to be drawn, which has a pending. To get the percentage of increase we needed to empty unknowns», explained Pla, «and with the difference between 0.5 and 7 we had the first one, which was 6.5. The second is also taken from the difference between 16,800 euros (where the maximum percentage starts, at 7%) to 48,000 euros (where it ends, i.e. 0.5%), giving a result of 31,200. Finally, we had to find at what point the slope intersected the vertical axis (the percentages) and it gave us a result of 10.5. Thus, we already had all the pieces to make the calculation, including the person's gross salary.» The new formula solves the previous one, although for Pla «I have only made a calculation, and like me, anyone else could have done it. A public service that does not need recognition».

Having solved the problem, the Government yesterday published the web application that will ser-

Florenci Pla
PROF. UDA EMERITUS

«I have only made a calculation, and like me, anyone else could have done it. A public service that does not need recognition»

Iago Andreu-Sotelo
CEA MANAGER

«The increase in wages should not be regulated by law. Corresponds to the negotiation between employers and employees»

ve so that both citizens and employers can easily find out the increase that must be applied to private sector wages for this 2023. The new application, designed in calculator, allows you to calculate the increase according to the gross monthly or annual salary. Once the salary that is currently received has been specified, before the application of the new law, the tool will show as a result the corresponding percentage increase and, therefore, the new mandatory salary that must be collected.

THE CEA THINKS DIFFERENTLY // From the Andorran Business Confederation (CEA), and in the words of its director, Iago Andreu-Sotelo, «we do not quite share the philosophy that presides over this law, because we think that the increase in wages is not should be regulated by law, but it corresponds to the negotiation between employers and employees». For the organization, «no one knows better than these what can be requested and can be paid». Nevertheless, the CEA welcomes that some modifications have been included in the law «that make the negative effects more limited, such as the increases not being applied to new hires of less than a year or that are not apply to increases that have occurred during the last year beyond the 2022 CPI. ≡

Espot claims the increase in wages by law in accordance with the CPI in the face of the current context

ANA / M. P.

►► Espot, during his visit to the escudella of Sant Sebastià.

►► The head of government, Xavier Espot, took advantage of the visit he made to the escudella of Sant Julià de Lòria to claim the increase in wages by law in accordance with the IPC in the face of the difficulties presented by the current context. In this sense, he pointed out that in these moments of difficulty «the Government could not sit back and do nothing» and, from this point of view, he stated that the measure adopted by the Executive has been «weighted, balanced and that look after to all interested actors», including both wor-

kers and employers, as reported by the ANA. Despite this, the head of government was in favor of «fostering authentic mechanisms of social consultation in our country».

►► Espot also pointed out that this situation is an «anomaly» and, therefore, it is an issue that «should be negotiated and agreed between the different social partners, such as employers and unions». In this way, he ended by saying that «what we have to do is facilitate as much as possible that the agreement takes place».

el Periòdic d'Andorra

Petits anuncis

Filter i Rossell, 4 (Edifici La Torre)
AD700 Escaldes-Engordany

Anuncis per fax

736 210

Anuncis per telèfon

736 200

Anuncis per e-mail

comercial@elperiodic.ad

classificats

Attic
REAL ESTATE

DIAMANT RESIDENCIAL

📍 Nova promoció de luxe a
ORDINO (ANDORRA)

CARACTERISTIQUES

2/3 Dormitoris

Cuina

2/3 Banyes

Terrasses

Saló-Menjador

Parquing

A PARTIR DE 510.000€

00376828878

00376626908

grp@andorra.ad

www.attic.ad

attic_grp

La seva Agència Immobiliària líder a Andorra.*La nostra experiència ens avala,
agents immobiliaris des de 1988.*

www.laportella.ad

(+376) 353 424

(+376) 747 747

laportella@andorra.ad

Casa Nova Olivet 10 · Ordino

Aquest fabulós pis es troba a 500m de l'estació d'esquí de Grandvalira

El pis es d'estil rústic, disposa de saló menjador amb bigues de fusta, llar de foc i accés a una terrassa de 8m2 amb molta llum, Sol i vistes.

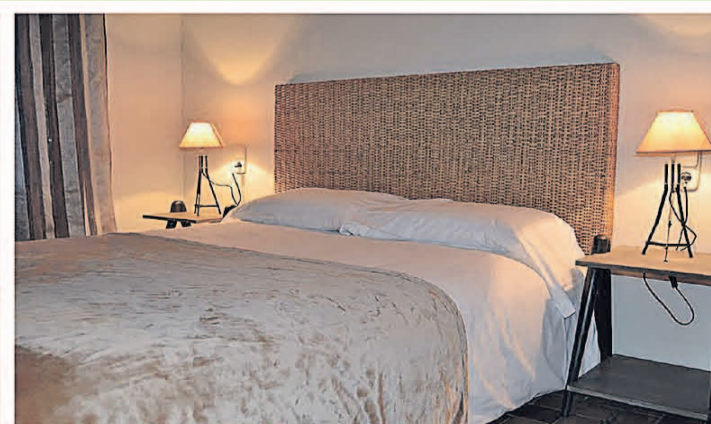
La cuina és oberta i completament equipada.

2 dormitoris dobles, una d'elles en suite amb armaris encastats.

Dos bany complets.

La calefacció es individual elèctrica.

Al preu s'inclou 1 plaça d'aparcament tipus box i traster petit

Preu: A CONSULTAR

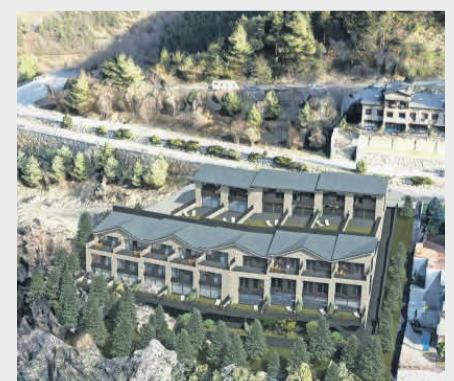
**HABITATGES
DE 3 I 4 DORMITORIS
LOCALS I DESPATXOS**

INFORMACIÓ I VENDA

Tel. 80 80 80
www.immobiliariasuperior.com

Benvinguts a Casa!

Gestió de lloguers, compra i venda de finques
Administració de comunitats de propietaris

Consulti'ns sense cap compromís,
també pot contactar-nos
mitjançant la nostra pàgina web
www.alpinaimmobiliaria.com

**Magnífiques cases de pedra completa-
ment restaurades i rehabilitades a Tolo-
riu-Cerdanya**

Conjunt de tres cases de pedra amb estil modern i
amb un elegant jardí privat. Una d'aquestes cases
és individual i les altres dues adossades.

Superfície (m2) 440
Habitacions 9
Banys 7
Preu: 950.000 €

Pis a Escaldes-Engordany

Pis de 52 m2 . Consta d'una cuina americana, sa-
ló-menjador, una habitació doble, un bany com-
plet amb banyera, d'una plaça d'aparcament i un
traster.

Habitacions 1
Banys 1
Preu: 200.000 €

diversos

 INSTAL-FRED

Cuinem...?

Últim en tecnologia. Treballa de manera més rentable al mateix temps que
augmenta la qualitat i incrementa els seus beneficis.

- Combinació de calor i vapor en un sol equip
- Menjar molt més sa, ideal per a una nutrició saludable
- Els aliments es cuinen delicadament
- Es conserven lles propietats dels aliments

INSTAL-FRED

Av. Fiter i Rossell 107, AD700 Escaldes-Engordany (Principat d'Andorra)

☎ (376) 864 667 ☎ (376) 327 868 ✉ instal-fred@andorra.ad

altimir
assessoria

AMBITecnia
Assessorament
ambiental i alimentari

**LA PREVENCIÓ FORMA PART
DEL BON SERVEI**

 PISCINES

**FORMACIÓ TECNICO SANITÀRIA DE LES
INSTAL·LACIONS DE PISCINES I ELS SEUS ANNEXES**

80 35 80

www.altimirambitecnia.com

Assessorament **ambiental i alimentari**

Av. Fiter i Rossell 6, 3r. AD700 Escaldes-Engordany. Principat d'Andorra.

motor

contacta'ns al
 616 846

TOYOTA MOTORS ANDORRA
Av. Fiter i Rosell 4 AD700 Escaldes-Engordany
info@motorsandorra.com

feina

TÈCNIC DE MANTENIMENT/CONSERGERIA D'INSTAL·LACIONS ESPORTIVES

La Federació Andorrana de Futbol busca tècnic de manteniment/conserge d'instal·lacions esportives.

FUNCIONS:

- Organització i manteniment de la instal·lació
- Atenció a l'usuari

REQUISITS:

- Persona responsable i dinàmica i que li agradi treballar en equip
- Es valorarà experiència prèvia
- Nacionalitat andorrana o residència
- Carnet de conduir B
- Idioma català

OFERIM:

- Incorporació immediata
- Contracte indefinit
- Jornada laboral per torns i caps de setmana rotatius
- Retribució econòmica segons vàlua
- Estabilitat laboral

ELS/LES INTERESSATS/INTERESSADES, envieu CV a jberenguer@fedandfut.com

Fleca Font Ordino
Selecciona

FORNER
PER A FEINA FIXA

Requisits

- Nacionalitat Andorrana o bé permís de Residència i Treball en vigor
- Experiència

Interessats enviar cv a elenaflecafont@gmail.com

Nou restaurant Gastronòmic a Escaldes-Engordany.

**Cerquem *cuiners,*
*cambrers i rentaplats.***

Enviar CV a andorrakitchen@gmail.com

Jedy Serveis
Proveïm personal qualificat, comptem amb tu!

Estem amb tu en tots els imprevistos del dia a dia!

Neteja, reparacions, manteniment, cura de gent gran, animació infantil, cura dels petits i molt més

Demaneu pressupost sense compromís!

38 38 98   Jedyserveis@gmail.com

El Periòdic
cerca

Redactor/a

Envia'ns el teu CV a rrhh@elperiodic.ad

El Periòdic cerca
Comercial

Amb experiència, que tingui coneixements del mercat andorrà. Valorem l'organització, responsabilitat, i els idiomes. Es busca algú amb habilitats comunicatives que tingui nacionalitat andorrana o permís de residència.

Envia'ns el teu CV a rrhh@elperiodic.ad

Comptem amb tu

Adopta Associa't

[gos-sos.org](https://www.gos-sos.org)
+376 818 451

Esports

Pàgines 17 i 18

FUTBOL ▶ LALIGA SMARTBANK

Cursa d'iguals

L'FC Andorra rep l'Albacete a l'Estadi Nacional amb ganes de refer-se i amb la incògnita de la climatologia

@FCANDORRA

DAVID SANSALONI
ESCALDES-ENGORDANY
@DavidSG26

L'FC Andorra tancarà la jornada 24 de LaLiga SmartBank avui, quan es veurà les cares amb l'Albacete, a l'Estadi Nacional a partir de les 21.00 hores. Els tricolor no acaben de trobar la fórmula per estirar una bona dinàmica de resultats, i és que després de vèncer l'Oviedo de manera contundent per 3-1 a casa, els d'Eder Sarabia van caure una setmana després amb el Burgos, a El Plantío, per 2-1 després d'haver aconseguit l'avantatge inicial.

En aquesta ocasió, al davant tindran l'Albacete dirigit per Rubén Albés a la banqueta. Ambdós equips han anat de bracet, ascendint la temporada passada des de la Primera RFEF i ocupant posicions similars a la taula gairebé des del començament del campionat. Avui dia, els manxecs han pogut treure cert avantatge, col·locant-se setens a la classificació amb 36 punts, amb nou victòries, nou empats i cinc derrotes, a més de tenir 29 gols a favor i 26 en contra. D'altra banda, els tricolor són 10è, amb 32 punts, amb nou victòries, cinc empats i nou derrotes, 26 gols a favor i 20 en contra.

Una victòria local al Nacional donaria ales als de Sarabia que, a banda d'acostar-se a l'Albacete a la taula, també veurien més a prop una zona més tranquil·la: la de play-off. El matx, segons les previsions, tindrà un protagonista principal, i és que el fred està causant incertesa a 640 quilòmetres del Principat. «Les temperatures que donen per al dilluns són extremadament fredes, i això pot condicionar el partit», va declarar Albés, mentre afegia que «serem positius, pensarem què es jugarà i que el camp estarà espectacular. Sortirà el sol i farà 27 graus».

Sobre aquest tema va parlar ahir també Sarabia, que va declarar que «no ens preocupa el camp. Farà fred, que és normal, ja que estem a Andorra i és hivern». Això sí, «no és el millor horari per a jugar i són coses que es podrien tenir en compte», va reconèixer el tècnic basc.

Pel que fa a l'Albacete, Sarabia va explicar que és un equip «que té qualitat, tant en l'àmbit defensiu com ofensiu, amb encert, i esperem un partit en el qual puguem dominar

▶ Almpanis lluita una pilota en el partit d'anada contra l'Albacete (1-1) al Carlos Belmonte.

Eder Sarabia

ENTRENADOR DE L'FC ANDORRA

«No ens preocupa el camp. Farà fred, que és normal, ja que estem a Andorra i és hivern, però no és el millor horari»

«[L'Albacete] és un equip que pressiona bé, agressiu, que guanya duels, lluita les segones jugades, i tenim ganes de jugar»

una mica mesla pilota». A més, «és un equip que pressiona bé, agressiu, que guanya duels, lluita per les segones jugades, i tenim moltes ganes de jugar contra ells».

EMPAT A L'ANADA // L'estadi Carlos Belmonte va presenciar la primera trobada entre Albacete i FC Andorra. El duel va acabar en empat (1-1) en una nit en la qual la climatologia també va ser protagonista. El tremend xàfec que va caure instants abans del partit va deixar el terreny de joc molt ràpid i traïdorenc, i el primer a pagar-ho van ser els tricolor. Carlos Martínez va ser expulsat en el minut 27, i Maikel Mesa va posar l'1-0 per als locals. Tot i això, l'FC Andorra va reaccionar de manera extraordinària i Bakis va empatar el partit des dels 11 metres, tal com havia fet Mesa minuts abans.

Així doncs, els andorrans van poder endur-se el duel, i és que el mateix Bakis va tenir una ocasió claríssima en l'últim minut que no va trobar la xarxa. El punt aconseguit al Carlos Belmonte va tenir gust de glòria, i ara serà el Nacional qui decideixi si s'acaba decantant la balança per a algun dels dos equips. ≡

l'1 vs 1

Mika Mármol

El català és el referent de la defensa. Amb bona sortida de pilota i caràcter.

Flavien Boyomo

Líder de la defensa manxega. Jove, fort, intel·ligent i contundent.

Marc Aguado

Imprescindible en el migcamp. És l'enllaç entre defensa i atac. Segur i precís.

Manu Fuster

Polivalent. Constructor de joc i finalitzador. Vertical i amb olfacte goleador.

Sinan Bakis

L'home gol porta vuit dianes aquesta campanya i està sent eficaç.

Higinio Marín

Màxim goleador de l'Albacete. Referència, sent un '9' clàssic.

MUNTANYA ▶ COMPETICIÓ

Bartumeu i Olm tanquen una bona actuació a la Comapedrosa

La ISMF i Pal Arinsal treballen perquè la cursa sigui seu permanent de la Copa del Món tres anys més

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY
@PeriodicAND

La 12a edició de la Copa del Món ISMF a Andorra, la 4a sota el nom Comapedrosa Andorra, ha tancat amb un balanç satisfactori després d'haver pogut dur a terme totes les proves amb total seguretat en condicions d'alta muntanya molt dures, tant pel que fa a les curses del dissabte com les del diumenge.

Pel que fa als resultats, els dos atletes de l'equip nacional de la Federació Andorrana de Muntanyisme (FAM) que van prendre part de la sortida sènior masculina en categoria Copa del Món, van donar el seu màxim. Adrià Bartumeu va ser el primer andorrà a travessar la línia de meta amb un temps final de 13.40, a +2.05 del primer classificat, mentre que Oriol Olm, en la seva primera experiència en categoria sènior, en modalitat Vertical, va arribar tres segons més tard que Bartumeu, (13.43), travessant la línia de meta en 48a posició.

En la categoria sènior femenina, Clàudia Tremps va repetir victòria amb un temps final de 15.41, mentre que en homes Gabin Ageron va fer doblet en aquesta categoria Open dins la Comapedrosa Andorra, fent la Vertical Race en un temps final de 13.39.

El balanç de la competició va ser ben positiu per als organitzadors. «Els voluntaris han fet una tasca encomiable i tenim la sort que són persones coneixedores de la muntanya», va dir la cònsol menor de la Massana, Eva Sansa. Per la seva part, el general manager de la ISMF, Roberto Cavallo, va explicar que «és molt important el fet de tenir competicions com la Comapedrosa Andorra, en vista als Jocs Olímpics del 2026», mentre que el director tècnic de la FAM, Carlo Ferrari, va voler agrair «a tots els implicats en la celebració de la Copa del Món. Estem molt satisfets amb el resultat». Finalment, el director general de Pal Arinsal, Josep Marticella, va recalcar que «aquest escenari superava el més complex que ens havíem plantejat. Hem treballat molt i hem sabut adaptar-nos». El vincle entre Andorra i la Copa del Món d'Esquí de muntanya podria allargar-se tres anys més. ≡

▶ Un instant d'una de les curses d'ahir.

sa. Per la seva part, el general manager de la ISMF, Roberto Cavallo, va explicar que «és molt important el fet de tenir competicions com la Comapedrosa Andorra, en vista als Jocs Olímpics del 2026», mentre que el director tècnic de la FAM, Carlo Ferrari, va voler agrair «a tots els implicats en la celebració de la Copa del Món. Estem

molt satisfets amb el resultat». Finalment, el director general de Pal Arinsal, Josep Marticella, va recalcar que «aquest escenari superava el més complex que ens havíem plantejat. Hem treballat molt i hem sabut adaptar-nos». El vincle entre Andorra i la Copa del Món d'Esquí de muntanya podria allargar-se tres anys més. ≡

PAL ARINSAL

EVA SANSA

CÒNS. MENOR DE LA MASSANA

«Els voluntaris han fet una tasca encomiable i tenim la sort que són persones coneixedores de la muntanya»

ROBERTO CAVALLO

GENERAL MANAGER DE LA ISMF

«És molt important el fet de tenir competicions com la Comapedrosa Andorra, en vista als Jocs Olímpics del 2026»

CARLO FERRARI

DIR. TÈCNIC DE LA FAM

«Vull agrair a tots els implicats en la celebració de la Copa del Món. Estem molt satisfets amb el resultat»

JOSEP MARTICELLA

DIR. GENERAL DE PAL ARINSAL

«Aquest escenari superava el més complex que ens havíem plantejat. Hem treballat molt i hem sabut adaptar-nos»

TRAIL ▶ CITA

COMÚ D'ESCALDES-ENGORDANY

▶ Una edició anterior de la JUT.

La Jorma Urban Trail torna amb la sisena edició

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

El Comú d'Escaldes-Engordany ha convocat per a aquesta setmana el concurs públic per contractar l'organització, desenvolupament i execució de la sisena edició de les proves esportives Jorma Urban Trail, un esdeveniment consolidat a la parròquia en el qual participen tant ciutadans del país com de fora. La competició forma part de la Copa d'Andorra de curses de muntanya i, de fet, la Jorma Urban Trail d'enguany serà la prova inaugural d'aquesta edició.

Des del comú escaldenc, segons explica l'ANA, s'assegura que se seguirà donant continuïtat a la Jorma Urban Trail, tenint en compte que en la cinquena edició hi va haver fins a 320 inscrits. A hores d'ara, però, la corporació no disposa d'un pressupost tancat, ja que caldrà esperar que les empreses interessades proposin els serveis que podran donar i el cost que tindrien. Així doncs, les empreses interessades podran presentar les seves ofertes fins al pròxim 2 de març (15.00 hores). ≡

ESQUÍ ▶ JORNADA

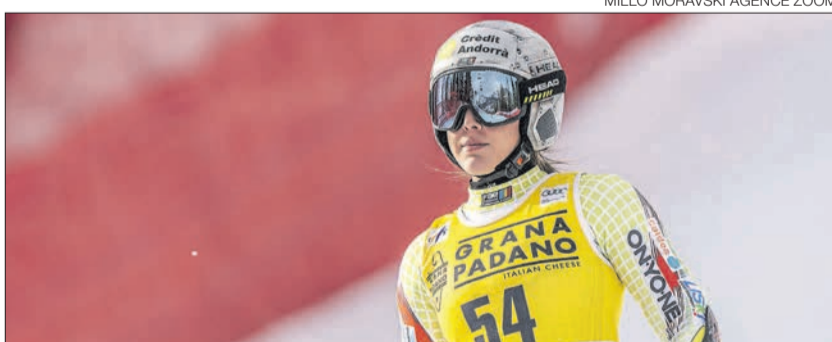
Cande Moreno, 'out' al supergegant de la Copa del Món de Cortina

L'esquiadora valora positivament la cita en haver agafat «experiència de competició»

EL PERIÒDIC
ESCALDES-ENGORDANY

Cortina d'Ampezzo (Itàlia) va tancar ahir el cap de setmana de Copa del Món de velocitat amb el supergegant femení, en el qual Cande Moreno no va poder arribar a baix en fer un interior i caure. L'esquiadora andorrana, que ahir va sortir amb el dorsal 54, no va poder completar la baixada, concretament, en desviar-se i sortir-se del traçat, anant per terra. Amb tot, l'esquiadora de la Federació Andorrana d'Esquí (FAE) va valorar positivament l'experiència de Cortina, perquè, segons va explicar, «aquest any es tracta d'agafar experiència en la competició».

A banda del rodatge, Moreno va assenyalar que la clau està en «introduir-me al circuit de la Copa del Món». Per a la jove «era una pista nova que no coneixia i, tot i això, penso que el primer dia em va anar bastant bé, amb una 34a pla-

▶ Cande Moreno durant la cursa d'ahir a Cortina d'Ampezzo.

CANDE MORENO

ESQUIADORA DE LA FAE

«Afronto les següents cites amb moltes ganes. Estic esquiant a bon nivell, i simplement em falta ser més sòlida»

ça fent dos grans errors, la qual cosa demostra que puc estar dins dels punts tenint més encert».

Tot i això, Moreno va ser clara en dir que «les altres dues curses no les he pogut acabar, i això és un aspecte que no m'agrada molt. Afronto les següents cites, després d'uns dies de descans, amb moltes ganes, sabent que estic esquiant a bon nivell, i simplement em falta ser més sòlida i els resultats arribaran». ≡

breus

El mal temps no dona treva a Roger Puig

ESQUÍ PARALPI ▶ El mal temps, amb un fort vent que no permet la realització de les curses de velocitat, està condicionant molt els Campionats del Món d'Espot, que ahir tampoc van poder programar cap cursa. Roger Puig estava preparat per competir en supergegant, però el vent ho va tornar a impedir.

Cachafeiro guanya 28 posicions a València

MOTOR ▶ El jove pilot andorrà Tony Cachafeiro va demostrar ahir en el circuit de Xiva (València), que s'ha adaptat a la perfecció al nou xassís, Birel Art, en guanyar 28 posicions en el global de la jornada. Tot i patir alguns problemes sobre la pista, Cachafeiro va arribar a la final, guanyant 14 llocs i finalitzant 21è.

Duna Viñals signa una nou rècord nacional

ATLETISME ▶ Duna Viñals va tornar a volar ahir al Campionat de Catalunya. L'atleta de la Federació Andorrana d'Atletisme (FAA) va signar un nou rècord nacional sub-18 i sub-20 en la prova dels 200 metres lllisos amb una marca de 26.04. Tanmateix, Lerato Pagès també va aconseguir el seu millor registre a les semifinals, amb un temps de 8.72, sent 5a absoluta en la final.

FUTBOL ► COPA CONSTITUCIÓ PROTECVALL 2023

Inter-Ordino i FC Santa Coloma-Pas, enfrontaments de semifinals

En uns quarts sense pròrrogues, passen 3 equips de la Lliga Multisegur i un de la Lliga Unida. 4 parròquies seran representades en la penúltima ronda del torneig andorrà del KO

Amb el 2-0 es va arribar al descans i en la segona part van abaixar les revolucions. Al Sant Julià li costava arribar a l'àrea contrària i gairebé no va donar feina a Adri Muñoz.

L'Inter va posar la cirereta del pastís al descompte, amb un gol de retornat Sergio Moreno, que complia el seu partit 130 amb els escaldecs després d'una aventura de mig any a l'Hellín.

CF ATLÈTIC AMÈRICA 0 C SANTA COLOMA 3

També ha aconseguit la classificació el FC Santa Coloma, en el seu cas davant un dels equips de la Lliga Unida que quedava en competició. Els colomencs van superar l'Atlètic Amèrica per 0-3, aconseguint el seu bitllet per semifinals.

Un penal transformat per David Virgili al límit de la primera meitat va obrir el camí.

Al segon temps, Mario Mourelo i Kilian Grant van acabar de tancar el partit i la classificació pel FC Santa Coloma davant un 'Segona' que és candidat a l'ascens tot i que ahir es va notar la diferència de categories.

FC ORDINO 2 FC PENYA ENCARNADA D'ANDORRA 0

El FC Ordino va aconseguir també la classificació per les semifinals davant el Penya Encarnada d'Andorra, en un duel entre dos equips de la Lliga Multisegur Assegurances que lluiten per eludir el descens.

Un doblet de Coro -gols als minuts 47 i 93- va ser suficient per fer que els ordinencs, que s'estrenaven a la competició, continuïn vius a la Copa Constitució Protecvall. Això sí, va ser en un partit amb poques ocasions, tant pels propis ordinencs, com també per un Penya Encarnada d'Andorra que ha fet una important renovació en el vestidor per encarar els darrers mesos de competició amb una plantilla de garanties per aconseguir la permanència. Ara, a semifinals, a l'Ordino li espera l'Inter Club Escaldes.

ASSEGA RANGER'S 0 FC PAS DE LA CASA 3

El FC Pas de la Casa és l'únic representant de la Lliga Unida que s'ha colat als quarts de final de la Copa Constitució Protecvall. L'equip va superar el, també equip de la segona divisió, Assega Ranger's, 0-3, gràcies a les dianes de Chema (5'), Rudler (49') i Deco (63'). El Pas de la Casa, líder de la seva lliga, s'enfrontarà ara al FC Santa Coloma buscant un lloc a la final. L'objectiu serà repetir la gesta de la temporada passada de la UE Extremenya, que va ser present a la final, arribant des de la Lliga Unida.

El Centre d'Entrenament de la FAF va ser ahir l'escenari dels quarts de final de la Copa Constitució 2023. En un dia de fred i vent, Inter d'Escaldes, FC Santa Coloma, FC Ordino i Pas de la Casa van aconseguir l'accés a les semifinals. No va haver-hi cap pròrroga i hi hauran representades 4 parròquies en la penúltima ronda del torneig andorrà del KO, amb tres equips de la Lliga Multisegur i un de la Lliga Unida.

SANT JULIÀ 0 INTER ESCALDES 3

L'Inter va superar amb claredat al Sant Julià en el primer partit dels quarts de final. L'equip d'Otger Canals va dominar des del xiulet inicial. El nou porter lauredià, Alberto Buenestado, va treure tres mans salvadores en els primers 10 minuts, amb Sascha Andreu com a finalitzador.

Res va poder fer, però quan al quart d'hora, Roger Marcé es va treure una canonada des de foral l'àrea que va entrar per l'angle del primer pal.

El 0-1 no va canviar res. L'Inter va seguir vivint en camp contrari i al minut 29, una cessió enrere de Fehrer des del punt de penal la va aprofitar Domi Berlanga per marcar des de la frontal.

► El jugador de l'Assega Ranger's Pullen pressiona el defensa del Pas de la Casa Rafa Brito en el duel entre 'Segones' d'ahir al Centre d'Entrenament de la FAF.

La nostra recomanació

EL FRED QUE CREMA

Hivern del 1943 als Pirineus. La Sara i l'Antoni viuen en un petit poble d'Andorra. Tots els dies reben notícies de la Segona Guerra Mundial. Un dia, el seu amic Sendo arriba amb uns jueus per amagar-los. La vida es complica quan els alemanys venen a la ciutat buscant els jueus.

www.
Vegeu el vídeo promocional d'aquesta pel·lícula al codi QR

PEL·LÍCULES

Cinemes Illa Carlemany

Av. Carlemany, 70. Escaldes-Engordany. Tel.: 892 040. Venda d'entrades anticipades.

EL FRED QUE CREMA	19.45	22.30
BABYLON	17.45	21.45
OPERACIÓN FORTUNE	19.45	22.15
EL RÍO DE LA IRA	20.00	
POKER FACE	17.45	
AVATAR: EL SENTIDO DEL AGUA	18.30	21.30
M3GAN		22.30
A TODO TREN 2	17.30	
EL GATO CON BOTAS	17.30	

EL FRED QUE CREMA	★★★★
AVATAR: EL SENTIDO DEL AGUA	★★★★
OPERACIÓN FORTUNE	★★
EL RÍO DE LA IRA	★★★★
EL GATO CON BOTAS	★★★★
A TODO TREN 2	★★
BABYLON	★★

★ Dolenta   ★★ Regular   ★★★ Interessant   ★★★★ Bona   ★★★★★ Obra mestra

www.andorraprincipat.com
Tot sobre el Principat d'Andorra

► **BABYLON**

Los Angeles durant els anys 20. Una història d'ambició i excessos desmesurats que recorre l'ascensió i la caiguda de múltiples personatges.

► **OPERACIÓN FORTUNE: EL GRAN ENGAÑO**

L'agent de l'M16, Orson Fortune, i el seu equip recluten una de les estrelles de cinema perquè els ajudi en una missió encoberta per rastrejar i aturar la venda de noves tecnologies d'armes mortals.

► **EL RÍO DE LA IRA**

El Sheriff Church i la detectiu Zeppelin s'esforcen per mantenir la pau al seu complicat poble.

► **AVATAR: EL SENTIDO DEL AGUA**

Ambientada més d'una dècada després dels esdeveniments del primer film. A 'Avatar: The Way of Water' comença explicant la història de la família Sully (Jake, Neytiri i els seus fills), els problemes que persegueixen i el que han de fer per mantenir-se sans i estalvis.

► **POKER FACE**

El multimilionari jugador de pòquer Jake Foley els brinda als seus millors amics l'oportunitat de guanyar més diners dels que no hagin somiat mai, en una nit que mai oblidaran. Però per jugar-hi, hauran de revelar alguns dels seus secrets més foscos, i a mesura que avanci la nit, descobriran el motiu real pel qual participen.

AGENDA CULTURAL

MÉS INFORMACIÓ A WWW.AGENDA.AD

► **MÚSICA**   ► **LLETRES**   ► **TEATRE I DANSA**   ► **CONFERÈNCIES**   ► **EXPOSICIONS**   ► **ACTIVITATS INFANTILS**   ► **FESTES I TRADICIONS**   ► **CINEMA**   ► **DIVERSOS**

► **AFTERSUN DE CHARLOTTE WELLS (REGNE UNIT, 2022)**
Sophie reflexiona sobre l'alegria compartida i la malenconia privada d'unes vacances que va fer amb el seu pare 20 anys enrere. Els records real i imaginaris omplen els espais entre les imatges mentre intenta reconciliar el pare que va conèixer amb el desconegut.

ORGANITZA
Cineclub de les Valls
DATA I HORA
1 de febrer a les 21.00 h
LLOC
Teatre Comunal, Andorra la Vella

► **XERRADA D'ARTHUR A FERNAND. UN RIMBAUD LÉGER A CÀRREC DE DÚNIA AMBATLLE**

Entrada gratuïta
Xerrada a càrrec de la professora de literatura Dúnia Ambatlle sobta el títol 'D'Arthur a Fernand. Un Rimbaud Léger. Una altra manera d'entendre Les Illuminations. Escriure amb pinzell, dibuixar els mots...' en el marc de l'exposició Fernand Léger. Un univers lluminós i transparent

DATA I HORA Dimarts 24 de gener, 19.00 h
LLOC Centre d'Art d'Escaldes-Engordany

INSCRIPCIONS Telèfon/adreça de contacte per a inscripcions: Reserves al CAEE al 80225 o bé a centre.art@e-e.ad Inscripcions gratuïtes.

el temps

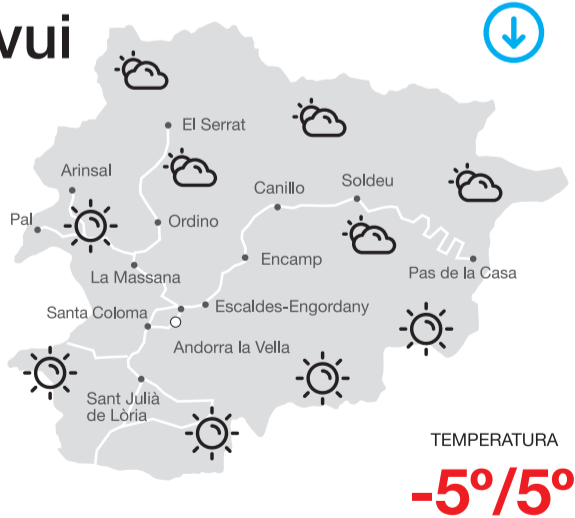
Previsió

☀️ Assolellat   ☁️ Núvols   🌩️ Variable   ☂️ Tapat   🌧️ Pluja   🌨️ Xàfec   ⚡️ Tempesta   ❄️ Neu   🌀 Vent

Fred
Encetem una setmana on es mantindrà l'ambient fred, però el flux de nord-est deixarà un temps sec i amb domini del sol.

Demà dimarts continuarem sota un flux de nord-est, que mantindrà un ambient fred i sec. Encara que el sol serà el protagonista, durant la tarda es podran veure bandes de núvols alts i prims.

Avui

Demà

Visita'ns a: www.astvandorra.com   ASTV-Andorra
C/ del Pedral, 17 Edifici Les Arribes 2on pis Porta 224
AD200 ENCAMP - Principat d'Andorra
TEL (+376) 334 773 • astvandorra@hotmail.com

Subscriu-te al nostre butlletí per rebre les últimes notícies cada matí al teu correu electrònic

Programació tv

ANDORRA TV

L1 L'INFORMATIU
 13.45 Informatiu migdia

- 07:00 Club Piolet
- 08:00 InfoNeu
- 13:00 Andorra Actualitat (RNA)
- 13:40 El Trànsit
- 13:45 Informatiu migdia
- 14:15 Dia E
- 15:00 Informatiu migdia
- 15:30 Recull setmanal
- 16:05 Becaris
- 18:00 El Trànsit
- 18:30 Informatiu France 24
- 19:00 El Trànsit
- 19:10 Club Piolet
- 20:10 El cafè dels matins
- 20:40 El Trànsit
- 20:45 Informatiu vespre
- 21:15 Dia E
- 22:00 El cafè dels matins
- 22:25 Informatiu vespre
- 01:00 Àrea Andorra Difusió

SUDOKU

FÀCIL

	8			3				
	3			2	5		7	
4		6						2
3	1			2				6
			7			3		4
					5	2		
				7	1		2	3
			2	5		6	8	
	6	2	4		8	9	7	5

Solucions:

S	L	6	B	C	P	Z	9	L
I	8	9	6	5	Z	E	P	L
E	Z	P	L	Z	9	8	6	5
6	I	Z	S	8	C	P	Z	9
P	S	C	9	I	Z	6	Z	8
9	9	Z	P	Z	8	5	I	C
Z	C	8	Z	6	I	9	5	P
L	P	S	Z	9	8	I	C	6
9	8	6	I	C	6	Z	8	7

Fàcil:

NORMAL

		3					1	2
	9					6		5
4						9		7
						7		
1		3		2				8
8	4		5	6		1		
	8			2			7	1
		6						5
5	2		4	3			6	9

6	9	8	Z	C	P	I	Z	5
P	S	Z	I	8	9	9	Z	C
I	Z	C	S	Z	9	P	8	6
C	Z	I	8	9	5	L	P	8
8	P	S	Z	L	S	6	9	I
9	8	Z	P	I	8	5	C	Z
Z	C	6	9	5	Z	8	I	P
S	8	9	C	P	I	Z	6	Z
5	2		4	3			6	9
Z	C	6	9	5	Z	8	I	P
S	8	9	C	P	I	Z	6	Z
5	2		4	3			6	9

Normal:

DIFÍCIL

			7					
	2		4	8	5			6
		8		2				
	6			4				8
2	3	9	8		6			
		5	1	3				
	7			6				9
		6	5	9	4			3
	5		3					1

9	I	P	8	Z	C	P	I	Z	5
S	L	Z	P	6	5	9	8	I	
6	9	8	I	9	Z	C	L	P	
Z	6	9	Z	C	L	S	P	8	
Z	P	I	9	5	8	6	C	Z	
S	8	C	Z	P	I	8	5	C	Z
P	C	Z	6	Z	9	8	I	S	
I	8	9	5	8	6	C	Z		
9	8	6	I	C	6	Z	8	7	
5	2		4	3			6	9	

Difícil:

FM

- 88.1 Cadena Dial Andorra
- 89.0 R7P
- 89.5 Pròxima FM Andorra
- 91.4 RNA
- 92.1 Màxima FM Andorra
- 92.6 M80 Ràdio
- 93.3 Ràdio Valira (Punto ràdio)
- 93.8 Flaix FM
- 94.2 RNA
- 96.0 Andorra 1
- 98.1 Ràdio Valira (Onda Cero)
- 100.6 NRJ
- 101.5 AD Ràdio
- 101.8 France Inter
- 102.3 Ràdio Ser P. d'Andorra
- 102.6 France Musique
- 103.3 40 Principals Andorra
- 104.0 France Culture
- 104.6 Catalunya Ràdio
- 106.0 Ràdio 4
- 106.8 Ràdio 1
- 107.2 Ràdio Seu
- 107.5 Ràdio Principat
- 107.9 Ràdio 3

Transports

- ALSINA GRAELLS** (827 397)
 Andorra-Barcelona: 6 / 6.45 / 10.30 / 15 / 17 / 19.15
 Barcelona-Andorra: 6.15 / 6.30 / 7.30 / 10.30 / 13 / 15 / 17 / 19
 Andorra-Lleida: 8.15 / 16.15
 Lleida-Andorra: 9.30 diumenge / 11.30 de dilluns a divendres / 16 de dilluns a diumenge
- CAMINO BUS LAZARA** (865 500)
 Andorra-Galicia-Portugal: dc / dj / dg: 15.30
 Portugal-Galicia-Andorra: dm / dj / dv: 15.30
- HISPANO IGUALADINA** (902 447 726)
 Andorra-Reus: 17.00. Servei diari
 Reus-Andorra: 7.40. Servei diari
- HISPANO ANDORRANA** (807 000)
 Escaldes-La Seu: de 8 a 21. Cada hora
 La Seu-Escaldes: de 7 a 20. Cada hora
 Dg: Escaldes-Engordany-La Seu d'Urgell: 8.15 / 10.30 / 13 / 17 / 19.15
 La Seu d'Urgell-Escaldes-Engordany: 7.45 / 9.10 / 12 / 16 / 18.30
 Estació d'autocars-l'Ospitalet: 5.45 / 17
 L'Ospitalet-Estació d'autocars: 7.35 / 19.45
 Estació d'autocars-Costa Daurada: 8.00
 Costa Daurada-Estació d'autocars: 17.30 (dl a dv)
- ANDBUS** (803 789)
 Andorra-Barcelona:

And.Estació	Destí	Ambada	Ambada	Origen	And.Estació
14:00h	Lleida	17:08h	11:45h	Lleida	20:41h
15:00h	Toulouse	19:13h	12:45h	Barcelona	16:00h
16:00h	Barcelona	19:15h	13:45h	Lleida	16:00h
16:15h	Lleida	18:45h	14:45h	Barcelona	18:00h
18:00h	Barcelona	21:15h	15:00h	Toulouse	18:25h
			15:45h	Lleida	18:00h
			16:45h	Barcelona	20:00h
			17:45h	Lleida	20:00h
			18:45h	Barcelona	22:00h
			19:45h	Lleida	22:00h
			20:00h	Toulouse	00:00h
			20:45h	Barcelona	00:00h
			22:45h	Barcelona	02:00h

* Obert les 24 hores. Consultar: 803 789

- MONTMANTELL** (807 444)
 Andorra-Lleida: 6 / 8 / 11.30 / 15.30 / 18
 Lleida-Andorra: 10.15 / 14 / 16 / 20 / 22
- DIRECT BUS-NADAL JULIÀ** (805 151)
 Andorra-Barcelona aeroport: 3.30 / 6.15 / 8.15 / 11.15 / 13.15 / 15.15 / 16.15 / 18.15 / 20.15 / 22.15
 Barcelona aeroport (Terminal 1 planta 0)-Andorra: 7.30 / 9.30 / 11.00 / 13.00 / 15.00 / 17.30 / 20.00 / 21.30 / 23.00
 Barcelona aeroport (Terminal 2 Mural Miró)-Andorra: 7.45 / 9.45 / 11.15 / 13.15 / 15.15 / 17.45 / 20.15 / 21.45 / 23.15
 Barcelona Sants (estació de ferrocarril)-Andorra: 6.15 / 8.15 / 10.15 / 11.45 / 13.45 / 15.45 / 18.15 / 20.45 / 22.15 / 23.45
- SOLDEVILA** (Amb reserva prèvia 828 117)
 Andorra - Lleida: 8.00 / 15.45 / Lleida - Andorra: 12.00 / 20.15
- TAXIS**
 ATA 863 000 / 861 005
 MÉS TAXI 828 000 / 862 488
 TAXI EXPRES 812 345

Farmàcies de guàrdia

Dilluns 23 Roser Miró C/ Maria Pla 14 Andorra la Vella Tel. 867344	Dimecres 25 F. Gran Av. Meritxell 83 Andorra la Vella Tel. 828009
Dimarts 24 F. Margalef Av. del Pessebre 24 Escaldes-Engordany Tel. 821512	Dijous 26 F. Galeno 2 Av. Meritxell 91 Andorra la Vella Tel. 828717

Les guàrdies començaran a les 9.30h del matí del dia assenyalat i acabaran a les 9.30h del matí següent. Poden variar, cal confirmar-les al telèfon: 829 914

COOPERATIVA INTERURBANA ANDORRANA
 Tef: 00 34 806.555 - Web: www.interurbana.ad

Tot l'any	
Andorra (Estació) - Espanya - Portugal (Vila Praia Ancora)	18h15
Tots els Divendres i Diumenges del mes	
Primer i Tercer dimecres del mes	
Portugal (Vila Praia Ancora) - Espanya - Andorra (Estació)	08h30
Tots els Divendres i Diumenges del mes	
Primer i Tercer dimarts del mes	

Obrim línia regular des de qualsevol punt d'Andorra fins a l'estació de l'AVE a Lleida

12 TRAJECTES DIARIS

- ✓ Bitllets oberts
- ✓ Sortides cada 2 hores

Descomptes per abonaments

*Consulta tarifes i horaris a www.andbus.net

VIATJA DES DE **15€** EL TRAJECTE

- ✓ 16 trajectes diaris
- ✓ Sortides cada 2 hores
- ✓ Bitllets oberts

Andbus et porta des de qualsevol punt d'Andorra fins a la Diagonal de Barcelona

DILLUNS, 23 DE GENER DEL 2023

Gent corrent

«El pàdel és un esport estratègic i d'equip»

Eli Nogueras ha estat sempre una enamorada de l'esport, passió que ha heretat de la seva família. Llicenciada amb una doble carrera, ADE i Econòmiques, compatibilitza els tornejos a escala nacional i internacional amb la seva feina actual com a *project manager* en projectes immobiliaris d'Andorra.

–Per què decideix venir a viure Andorra?

–Farà més d'un parell d'anys que hi visc, em va enganxar el confinament aquí. Andorra té un encant especial, així com una qualitat de vida incomparable. En aquells moments tenia projectes personals i professionals que enfocaven cap el Principat i resultaven força atractius per acceptar-los. Era il·lusionant, de manera que m'hi vaig llançar.

–El pàdel és una de les seves passions.

–El pàdel és un esport que cada vegada té més seguidors, és una disciplina que està en creixement constant a tot arreu. En ser un joc relativament fàcil, no tira enrere les noves persones que el proven per primera vegada, a més en ser tan social i lúdic atrau moltíssim a tothom. A Andorra també s'està notant molt aquest creixement. Concretament, el 2022 es va crear la Federació Andorrana de Pàdel i s'han federat força jugadors. Em consta que gairebé bé cada tarda, totes les pistes de pàdel del Principat estan ocupades.

–Forma parella esportiva amb Cristina Bala, amb qui ha aconseguit ser les número 1 en el rànquing femení.

–El pàdel és un esport estratègic i d'equip. Amb la Cristina Balà tinc una relació d'amistat excel·lent des de fa temps i això es trasllada a la pista. A part d'un nivell i una bona tècnica, també necessites entendre't amb la teva parella a la perfecció i és quan més gaudeixes i el joc flueix. Haver-nos situat juntes en el número 1 del rànquing femení d'Andorra és un orgull, però sabem que el grau de competitivitat del pàdel femení va millorant i hem d'estar preparades per a continuar defensant i mantenint aquesta posició.

–Es considera una dona competitiva?

–Sí, no només en el terreny esportiu, sinó també en la meua vida personal. Quan has rivalitzat des de petita creixes amb aquesta actitud. Les persones que volem guanyar sem-

EL PERIÒDIC

Eli Nogueras

'PROJECT MANAGER' I JUGADORA DE PÀDEL

Combina la seva feina com a 'project manager' d'una immobiliària amb tornejos de pàdel.

PER
Natalia
Mena

pre som exigents i busquem a tota costa la recompensa final. No obstant això, és important gaudir del camí

–En la vessant laboral col·labora amb el Grup Montané i Orada per dur a terme projectes immobiliaris, quines son les seves funcions?

–M'encarrego de la part econòmica-financera dels projectes immobiliaris. Des de l'estudi inicial, l'anàlisi de viabilitat de la proposta conjuntament amb els arquitectes, la creació i posada en marxa de les societats promotores, així com tot el seguiment del procediment i dels costos fins a la seva finalització.

–Tenen alguna promoció en marxa actualment o de cara el futur?

–Actualment estem fent dues promocions, una de pisos cèntrics d'obra nova de força qualitat que acabarà aquest 2023, i l'altra de cases adossades de luxe prevista per a mitjan 2025. ≡

ALPINA
immobiliària
T. 00376 825428

Gestió de lloguers, compra i venda de finques

Administració de comunitats de propietaris

Consulti'ns sense cap compromís

També pot contactar-nos mitjançant la nostra pàgina web

www.alpinaimmobiliaria.com

POMPES FÚNEBRES DE LES VALLS

Fem més fàcils els moments més difícils

www.pompesfunebresdelesvalls.com Tels.: 866 632 - 807 180
info@pompesfunebresdelesvalls.com

INFORMA'T

Rep cada dia els nostres titulars a través d'Instagram, Facebook, Twitter o via Newsletter

 WWW.ELPERIODIC.AD